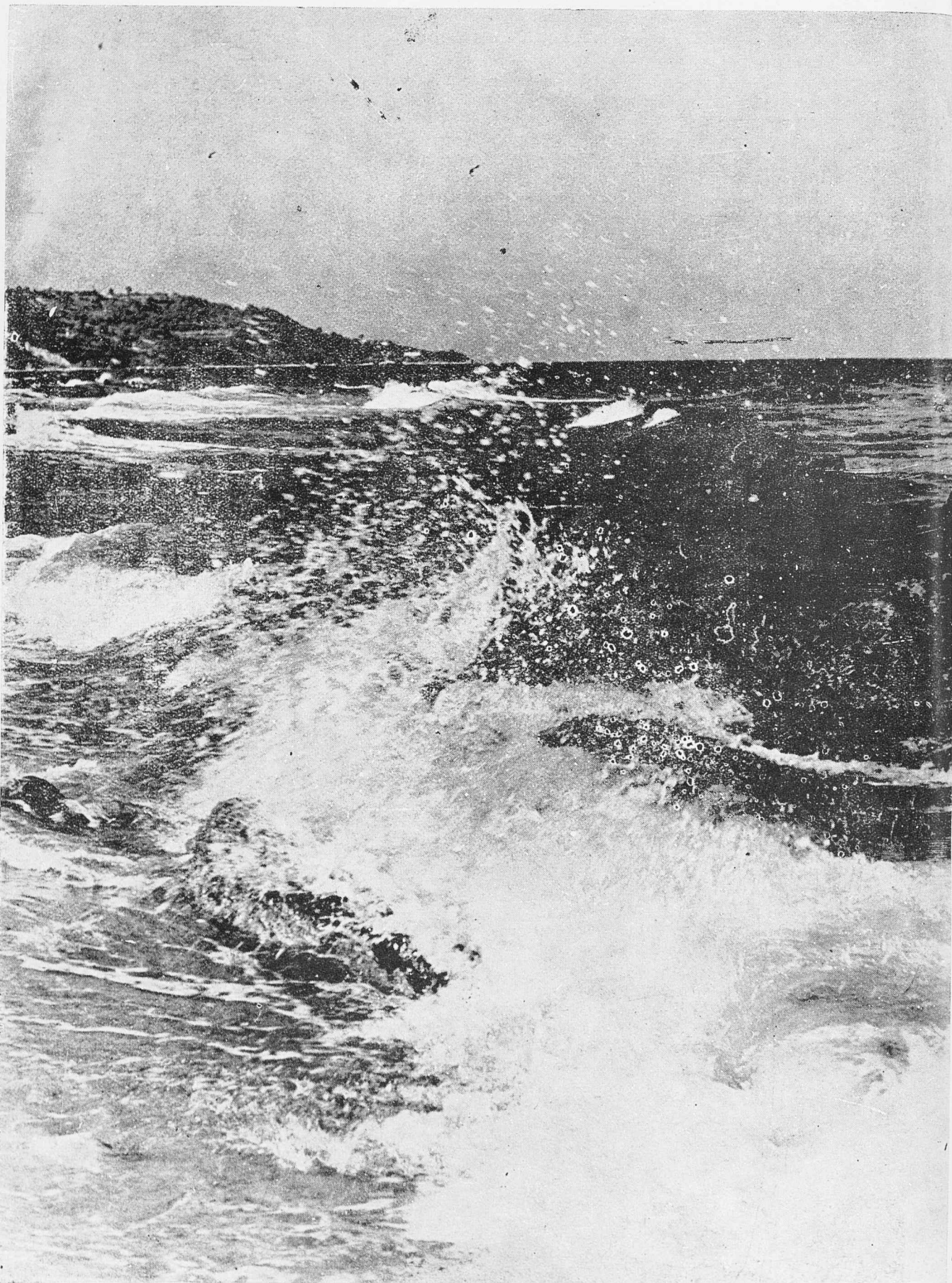
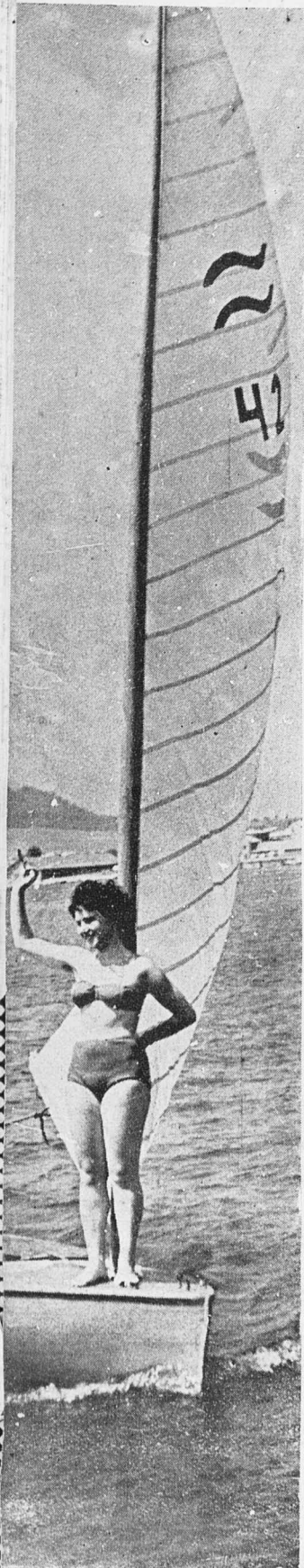

Варна 5

ВАРНА —

ВАРНА, ТИ НАША, ОБКИЧЕНА В СЛАВА,
ВАРНА, РАЗТВАРЯЙ ПОРТАЛ МОРСКО-СИНИ!
ИДВАТ ТИ ГОСТИ — ПАРИЖ И ВАРШАВА,
ПРАГА, МОСКВА И БЕРЛИН.

ВАРНА
ежемесечно обществено-политическо и литературно-художествено издание на Варненския градски народен съвет

Година I   Брой 5

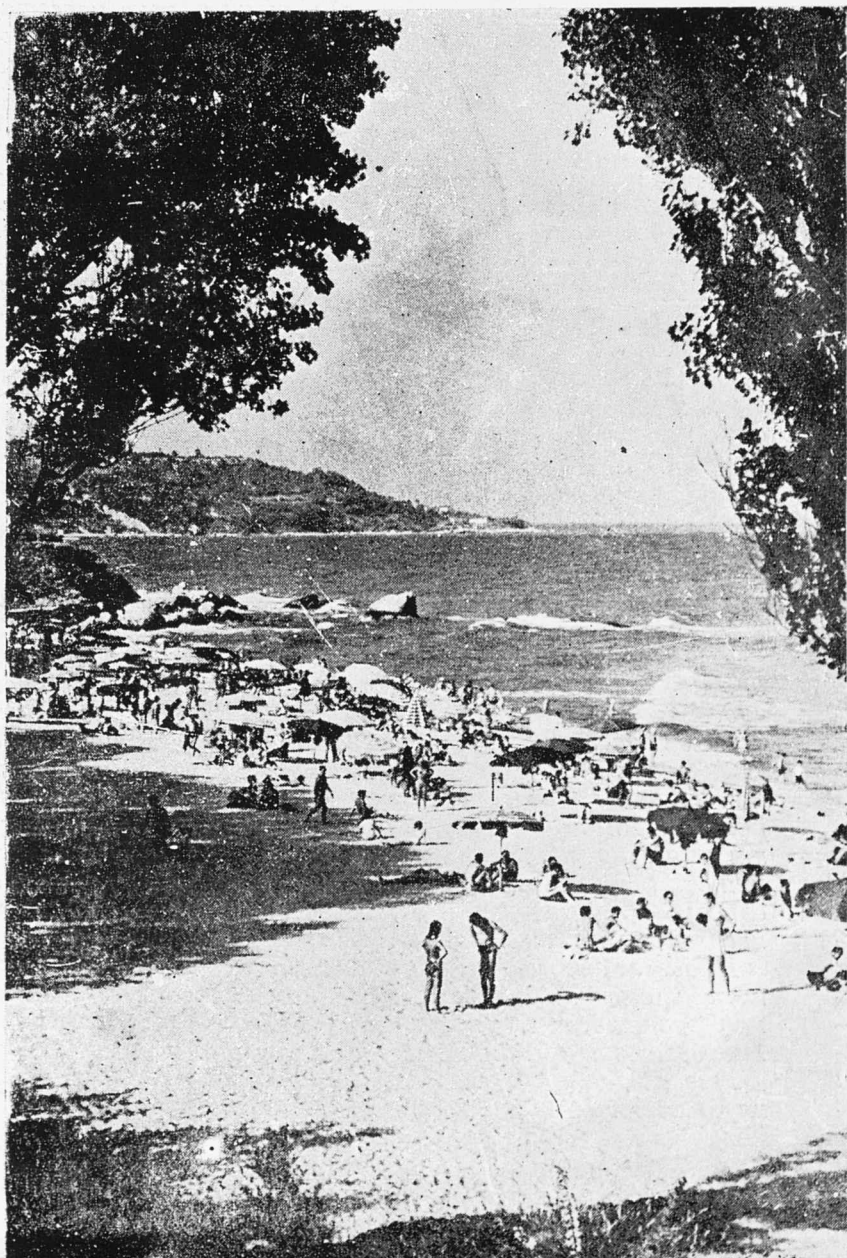
ГРАД НА СЛЪНЦЕТО

Летният сезон е в своя разгар. В момента повече от 6000 летовници чужденци пребивават в хотелите на ДСП „Балкантурист“ — Курортите „Дружба“ и „Златни пясъци“. Оперативно-координационният център на предприятието, грижещ се за правилното настаняване на групите и индивидуалните летовници работи „с пълна пара“. Телефоните непрекъснато звънят в бюро „Пътуване и туризъм“. Чуваг се разговори и нареждания на различни езици. Особено голямо е напрежението в ъгъла на бюрото зад табелката „Хотели“, където е седнал диспечерът на предприятието Димитър Костов. Задачата, която изпълнява е свързана с правилното настаняване на искания период от време както на договорирани, така също и на индивидуалните летовници. Изисква се посредством предварителна подготовка, изготвяне на план-графични таблици, бърза оперативност за движението на 50,000 летовници, равняващи се на 700,000 легла-деноноция. Мащабите на работа са се увеличили повече от 20 пъти в сравнение с изминалите няколко години.

План-графиците на диспечера приличат на истински ребуси, понятни само на него и на информатора Лидия Павлова. Квадратчета, номера, дати, цветове — всичко това е майсторски преплетено. Зад тях се крият живи хора пристигащи и заминаващи със стотици на ден, пребиваващи за най-различен период от време, в многото хотели, сектори, дървени къщички и станове-палатки. 6570 легла са под непосредствения контрол на диспечера и информатора. Групите за сезона надвишават числото четиристотин а да не говорим за индивидуалните ангажменти. Смесичата от кореспонденция, телеписни съобщения, информации и телефонограми е

огромна. Всичко това обаче се движи правилно и хармонично от диспечера Д. Костов и информатора Л. Павлова.

Трудна е тяхната задача защото в момента се работи само с две телефонни линии, които са крайно недостатъчни за оперативния контрол на всички 46 обекта. Предвидено е през 1961 година да се получи специална диспечерска уредба, която ще свързва пряко всички хотели с диспечера. Тогава ще се работи непрекъснато на смени и ще бъде осъществено максималното уплътняване на леглата.

С Л О В О З А

С В О Б О Д А Т А

В кобните нощи на турското робство една млада, хубава и смела българка — Райна поп Георгиева наречена, с любов от народа Райна княгиня, извеза на коприненото знаме със сърма огнените думи: Свобода или смърт — клетва на възрожденците.

На Бузлуджа, там, където юнакът падна в бой за свобода, разпери като орлица крила Партията. През стачки и демонстрации, окървавена, но несломима, тя вдигаше падналите, будеше патриотична сваят у малодушните, зовеше непокорните. Трудовите хора, народът я обикна, стана им близка и скъпа, неотделима от копнежа им за свобода, за чист, човешки живот. Затова, когато край О госта и Бойчиновци, Трън и Берковица озверелите палачи я стреляха народът чрез устата на своя поет Гео Милев пророчески изрече: Септември ще бъде май!

Десетилетия в кървави схватки с враговете на народа, на неговата свобода и независимост тя издържа, води и изведе трудовите хора на брега на свободата — 9 септември 1944 година.

Прощалните писма на героите, последните им думи: „Да живее БКП! Свободата ще изгрее от Изток!“ останаха да звънят като безсмъртна симфония — химн на свободата.

Свобода!

Поклон пред теб, пред знайните и незнайни борци, които дадоха живота си, за да бъдеш вечно жива ти! Поклон пред орлите на богатайския съветски народ с подвига и жертвата на които ти изгря по-лъчезарна, по-ласкава, по-скъпа! . . .

Като мъдър и непоколебим кормчия Партията на българските комунисти поведе кораба — освободената ни земя към бреговете на социализма и комунизма. Великият син на народа Георги Димитров ни вдигна в атака на времето: „За едно-две десетилетия да постигнем онава, което останалите народи са постигнали за столетия“. Вдигнаха се трудовите хора, запламтя енергията на младежта, за да напише с героизма и романтиката си имената на Хаин-боаз, Перник-Волюяк, Ловеч-Троян, Самуил-Силистра . . .

Там, където гинеха народните синове, там, където Партията ороси с кръвта си скъпата българска земя задимяха заводи, затуптяха сърцата на електроцентрали. „Лампичките на Илич“ засияха в пробудените за нов живот балкански селца, в скътаните на завет в пазвите на Родопи и Пирин махали. . . . На всеки нов строеж-завод, язовир или училище-искреше петолъчка — символ на неугасващата във вековете българо-съветска дружба, символ на всенародната преданост към пролетарския интернационализъм.

Географските карти, съставени само преди 5—10 години, почнаха да стареят. Там, където воняха блаата и мочурища, където нямаше град и всичко бе мечти израсна Димитровград. В единния дружен строй на свободата влязоха металургичният завод „Ленин“, медодобивният завод „Георги Дамянов“, Баташкият водносилов път, язовирът „Сталин“ . . . Българските корабострои-

телни заводи изпълняват поръчки за много страни на Запад и Изток. С помощта на съветските специалисти, българските проучватели откриха роден нефт. В Турция и Сирия, Ливан и Египет познават и ценят българските радиоапарати, дизелови мотори и химическите произведения; в Англия българските научни платове, а в Аржентина и Уругвай — българския цимент.

Само за 45 дни нашата промишленост произвежда толкова, колкото някогашна България е могла да произведе за цяла година. В много страни работят български строители, известни като изкусни и талантиливи майстори, изпитани специалисти.

Националният доход — най-верният показател за благосъстоянието на трудещите се порасна 2,5 пъти в сравнение с 1939 година, а реалната заплата се увеличи над 80 процента в сравнение с 1957 година.

Измени се и Варна и Варненски окръг. Варненският бряг, с пробудената от човешкия труд и ръце красота, заблестя като огърлица на синята ни граница. Девненската низина-долината на легендите и преданията се разхубави и задива с нови заводи: първият български завод за сода „Карл Маркс“, Циментовият завод . . .

Измени се не само пейзажът на родната, дядовска земя. Измениха се и хората. Нейните стопани станаха други. Нови театри и опери, висши институти и училища, симфонични оркестри и ансамбли са радостният показ на отключения от свободата творчески гений на народа. Сега у нас се учат 240,000 души повече от 1939 година. На 10,000 души — 56 са студенти. Колко страни от цивилизования Запад могат да се равнят с нас.

Името на ботевската ни земя го знаят, произнасят с уважение и в Монтевидео и Хавана, в Калкута и Багдад, носят го с гордост по морета и океани нейните моряци. . . .

Още по-примамливи, по-пленителни са близките години. Величественият план за ускорено социалистическо развитие чертае още по-ярки, възхитителни перспективи след две години ние ще постигнем двойно, а след пет години — четворно увеличение на общия обем на промишлената продукция в сравнение с 1957 година.

И когато гледаме от билото на изминатите 16 години, когато се задъхваме от вълнение и гордост пред чудесния лик на Родината, не можем да не кажем: заслужава да живееш, да се трудиш, да носиш паспорт с емблемата на НР България! Знаеши: изворите на нашата сила, на нашите още по-честити бъдни години е безкористната подкрепа на братския съветски народ, помощта от сърце на могъщия социалистически лагер, жизненият и процъфтяващ социалистически строй, калената в битки, организаторът и вдъхновителят Българска комунистическа партия.

Плодовете на свободата — това е величието на Девети септември. Затова и той, Големият ден в живота на Родината, ален от кръвта и подвига, блести със саможертвата на хилядите сърца, които като Горкиевия Данко изгоряха за свободата на народа, за щастието на човека! . . .

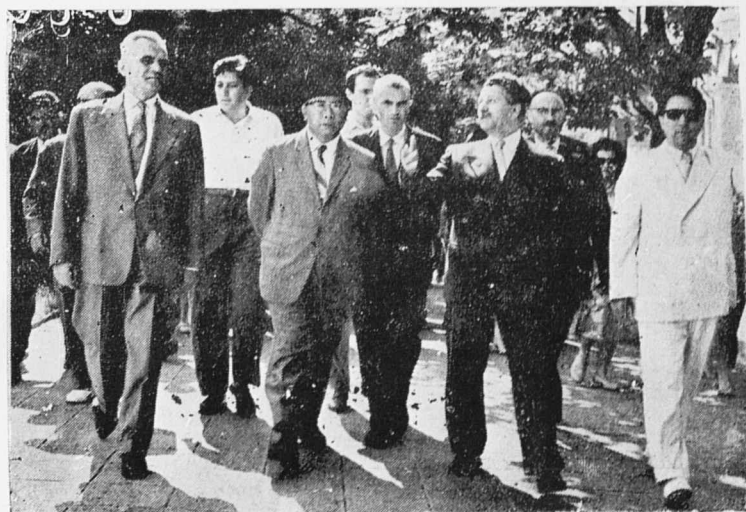
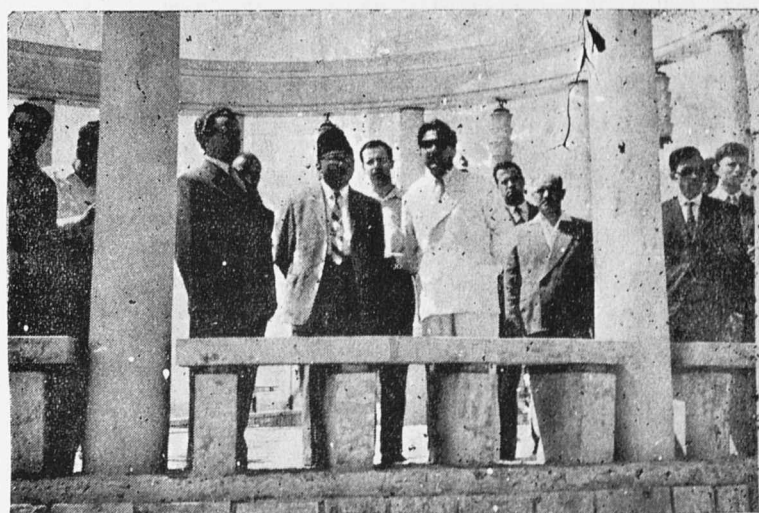
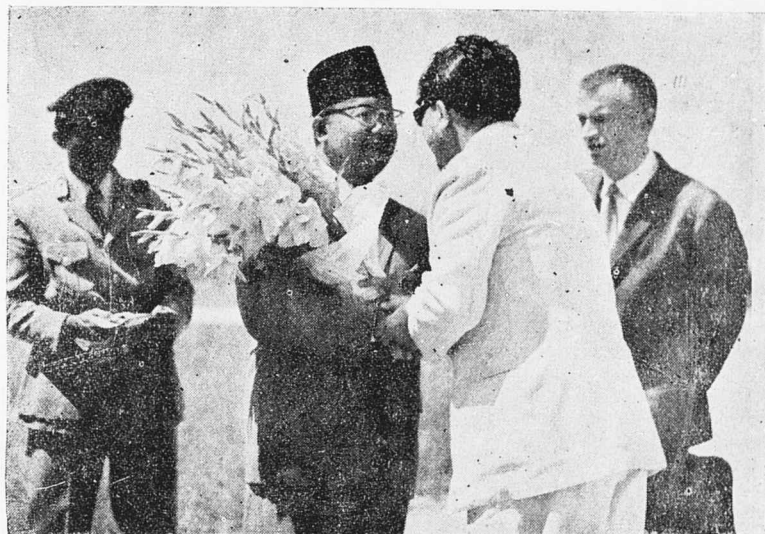
СКЪП ГОСТ НА ВАРНА

През това лято скъп гост на нашия град бе и първият министър на Република Индонезия д-р Раден Хаджи Джуанда Картавиджайа. Той посети нашата страна по покана на председателя на Министерския съвет на Народна република България Антон Югов.

Председателят на ГНС д-р. Николай Бояджиев топло приветствува видния гост с „добре дошъл“ в нашия град, след което д-р Джуанда бе приет в двореца Евксиноград от първия секретар на Централния комитет на Българската комунистическа партия Тодор Живков и председателя на Президиума на Народното събрание на НР България Димитър Ганев.

Съпроводен от официалните лица Първият мини-

стър на Република Индонезия разгледа нашия град и курортните комплекси „Дружба“ и „Златните пясъци“, жилищния комплекс „Дружба“ в кв. Аспарухово, изграден за работниците от Корабостроителния завод и техните семейства. Другарите Антон Югов и Николай Бояджиев разказаха на скъпия гост историята на нашето курортно строителство, за големия интерес, който проявяват към нашето Черноморие хиляди летовници от чужбина. Те изразиха и прекрасните чувства, които нашият народ питае към индонезийския народ и увериха д-р Джуанда, че индонезийският народ ще вижда в лицето на българския народ винаги свой верен приятел.

На снимките:
Моменти от гостуването на д-р. Джуанда в гр. Варна

ВСЕ ПО-БУРНО ДИША ЗАВОДЪТ

Иван ИВАНОВ

Пистолетчията П. Евдокиев — постоянен ударник в цех „Кариери“

Накъдето и да се обърнеш — хора, машини. Какво напрежение се чувства сред тези млади цимент-производители! От всички краища на страната тук има работници, инженери, техници, служители. Сдружиха се, заработиха братски. И то в какъв завод — красота!...

В който и цех да влезеш, отвсякъде те посрещат художествено написани лозунги. Незнайни самодей-

ци са вложили в тях любов и грижи. Буквите не говорят, а зоват: „Към още по-високи успехи в чест на празника 9-ти Септември!“

И двата кумина, опрени сякаш в небето, ден и нощ димят. По железопътната линия около цех „силози и опаковка“ непрекъснато пухтят влакове, натоварени с роден цимент и поемат за огромните социалистически строежи, за новите язовири и централи, за мирни домове... Неспокойно бият сърцата на работниците, че се трудят в такъв гигант на родната промишленост.

Ярък пример до къде може да се стигне, когато комунистите и безпартийните работят рамо до рамо, съзнателно, честно, свидетелствуват последните производствени успехи. Заводът приключи II-то тримесечие на тази година със значително преизпълнение на производствения план по всички показатели. Планът за общата промишлена продукция е изпълнен 108.27%, като е произведена над плана продукция за 1755000 лв. Заводът даде на народното стопанство допълнително 8000 тона цимент. В отговор на Пленума

на Централния Комитет на Българската Комунистическа Партия трудовият колектив от циментовия завод постигна високи марки цимент. За пръв път бе експедиран цимент марка „500“, предназначен за важните национални обекти.

Наглед сухи, отчетливи цифри, но колко пламък, труд и копнеж има в тях! Зад тези цифри, зад това обикновено ежедневие е животът на работниците от завода. През годината израстнаха като постоянни ударници и „най-добър в професията“ другарите Петър Тодоров-електроуженист, Георги Кръстев-багерист, Борис Стойчев-сондър, Руско Янчев-лекар, Георги Димитров-пераномшиер, Дянко Атанасов-товарач и много други.

Хубави дела има бригадата „Здравко Бомбов“ „за ударен комсомолски труд“ на Христо Герчев. Кой не я познава? Всички в ремонтно-механичния цех се гордеят с нея. Тя е споса със здрава производствена дружба, съществува крeпкa трудовa дисциплина, плановост, пълно уплътняване на работното време и строго спазване на правилника за вътрешното трудово разпределение. Комсомолската бригада служи за пример и с образцовото поддържане на работното място, със социалистическото съхранение на машините. Тя изпълнява месечния план средно 120—130%.

Напоследък все повече започна да се говори за положителната работа на трудовия колектив от цех „авто-

транспорт“. За трети път вече цехът печели преходното червено знаме. То вдъхновява шофьорите в тяхната работа, импулсира ги към още по-големи успехи. Какво беше порано — на ляво и на дясно се говореше, че колективът на „автотранспорт“ не е единен, всеки работи за себе си, няма организация. И действително, така беше. Но сега... идете и вижте, проверете на място. Друг е сега колективът. Всеки шофьор се стреми да направи повече курсове, да откара колкото може повече суровини в завода. Камioni-те, пълни с варовик и пясък, кръстосват из целия район, от кариерите до цеховете. През II-то тримесечие цехът изпълни своя план по превозни товари 108.7%, а за I-вото полугодие — 125.1%.

Един от най-сръчните, най-прищряните е монтьорът Тодор Илиев.

„Нашия Тошко“ — с обич и уважение казват работниците за своя другар. И той достойно отговаря на обичта и уважението им. Като Тодор Илиев се трудят и Петър Панев, и Атанас Недев, Мирчо Христов и др.

А има с по-малък ентузиазъм работят пълначите и товарачите от цех „силози и опаковка“. Особено радостни са, обаче, товарачите, тези, които първи изричат роден цимент по всички краища на Родната ни. Интересен почин се приложи в този цех. За пръв път в завода тук се заработи със системата на марките. В началото някоя подхвърляха: „Тая система не е за нас. Не е по силите ни...“ Но случи се така, че и тези другари, които тогава изказаха недоверие, сега с гордост говорят за успехите. Надали има човек в завода, който и сега да твърди, че цех „опаковка“ е все така мръсен, непочистен, както миналата година. Няма. Не се виждат вече разпиляни торби, покрити машини с цимент. Няма работник, който да не знае значението на на марката. Затова и всеки ден, всяка нощ се чуват такива разговори: „Оная смяна има повече марки“. „И ние ще се борим да ги надминем...“ Самата марка като че ли задължи всеки работник да бъде по-взискателен не само към себе си, но и към другарите си. Създаде се взаимен контрол между хората, между смените. Трудно е да се каже кой влага повече старание когато гледа как са изпълнати мишиците на Христо Димитров, Никола Златев, Христо Игнатов!... Едно е сигурно — колчиците като по копнеев се движат една след друга и пълвят широките гърла на вагоните с цимент.

За второто тримесечие на тази година колективът на

Лаборантките Н. Михайлова и К. Пеновска отиват за проби

цех „опаковка“ експедира общо 126,235 тона цимент, от който само за Съветския съюз 256 тона.

Няма цех в завода, който да не си е изпълнил плана. Досегашните постижения показват, че колективът на Циментовия завод ще преизпълни годишния си план. А той не е малък. През II-то шестмесечие следва да се произведе 9200 тона цимент в повече от достигнатото през

Монтьорската бригада на Т. Илиев служи за пример в Автороботилницата

Шофьорът Захари Апостолов изпълнява месечните си планове средно 200%

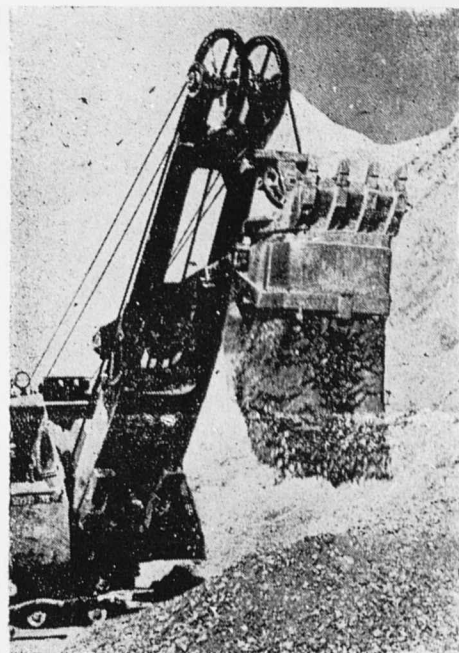

Комсомолската бригада на Ив. Манолов води борба за завоюване званиеето „бригада за ударен комсомолски труд“

I-вото полугодие. Отговорна задача!

Наскоро работниците изживяха нова радост. Съобщиха се, че в началото на 1961 год. ще започне разширението на Циментовия завод. Според новия проект ще се построят още две 150-метрови модернизиранни пещи. Заводът ще дава тогава двойна продукция. Освен това предвидени са нови цехове за варови пещи, виброполигон за виброелементи, цех за азбестни изделия, за бетонни тръби.

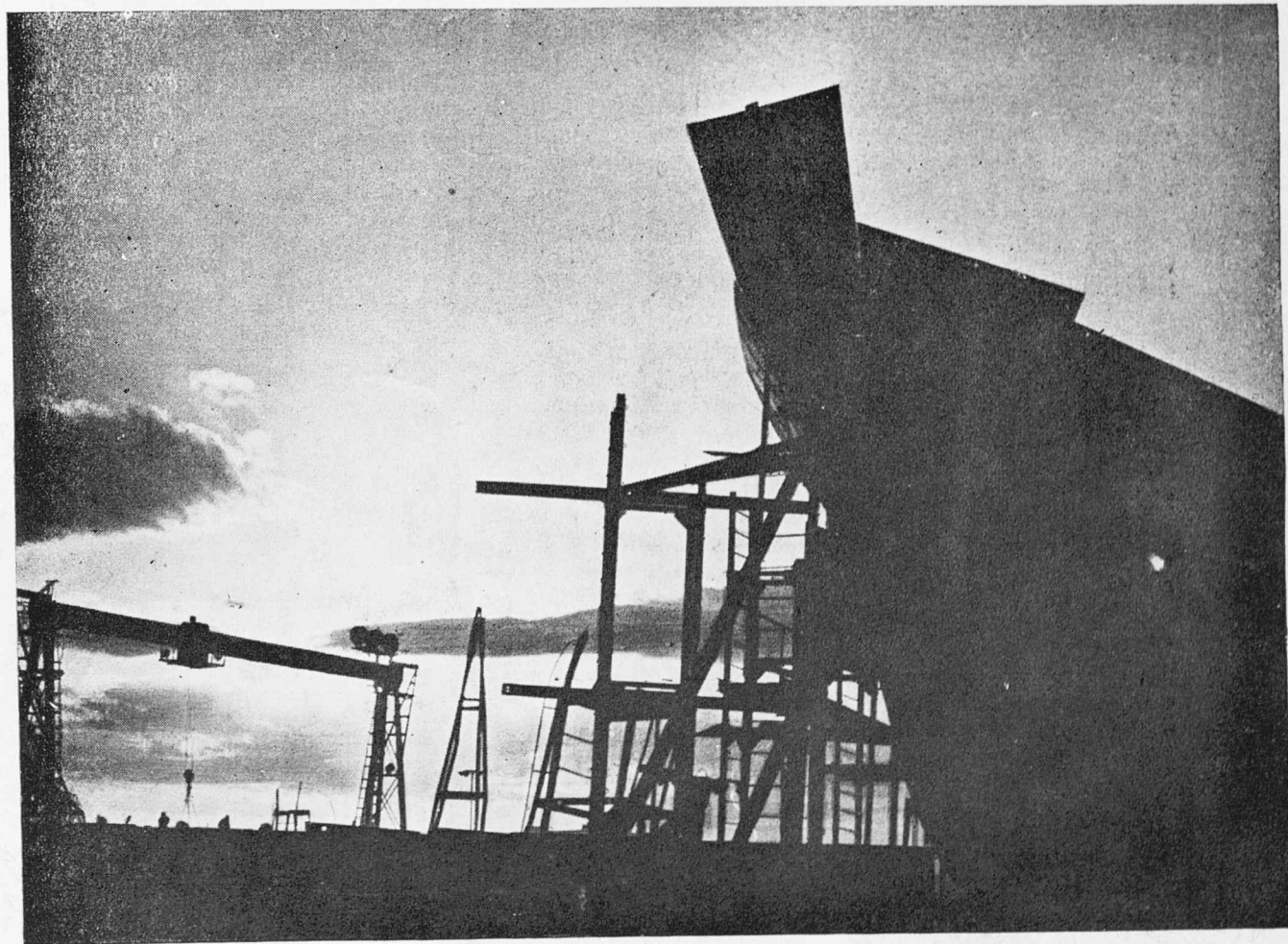
... Ще минат месеци, години. По снагата на нашата Родина ще израстнат все по-красиви, все по-хубави културни жилища и здравни домове, язовири и заводи, а в душите на трудещите се отстраната ще прелее и голяма благодарност към работниците, инженерите и техниците от Циментовия завод-Девня, които не жаят, труда си за да има повече цимент, за да има повече радост в домовете, повече вяра в бъдещето.

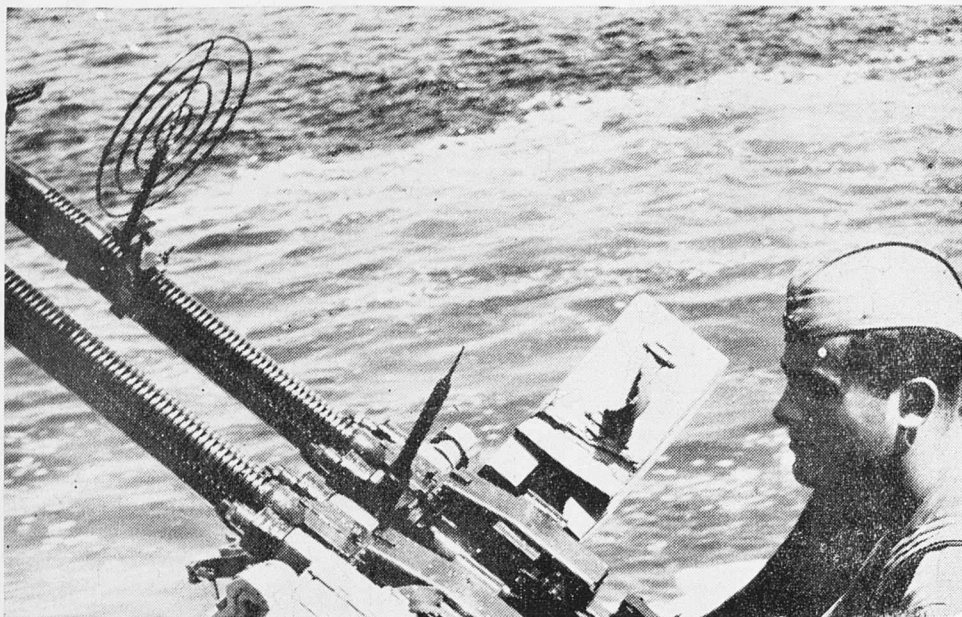
С този багер Аврам Георгиев редовно изпълнява дневната си норма 160%

Нов красавец-кораб скоро ще се плъзне по стапела в морските води

СТОМАНЕН СТРАЖ

☆
Отличникът по бойната и политическата подготовка старши матрос Антон Нейчев, по специалност електрик, е усвоил допълнително специалностите моторист, рулеви и картечар.

☆

колесницата на хитлеристка Германия. На тези страници ще останат записани със златни букви първите мирни години, през които се ковеше стоманата на новия флот, на флотските хора...

Спри сега в празничния ден на високия бряг непознати читателю! Погледай сивите грамади на бойните кораби, които се поклащат ритмично, сякаш дишат с гърдата на морето. Погледай белоснежните човешки нанизии — бисерни огърлици опънати по гладките палуби. Това е той, родният флот! Това са те флотските хора! Познаваш ли тези хора, познаваш ли техния

Шестнадесет години! Какво са те за историята?! Късче време, за което някой коронован разбойник се е научавал да граби и избива в кървави войни своя народ. 6840 завъртания на земния шар, които са били съвсем недостатъчни за да може дивакът да проумее че огънят не само гори но и топли... Някога! Но сега?

Шестнадесет години! За шестнадесет години цели народи узряват за нов, свободен живот! За шестнадесет години България на дървеното рало и мършавите крави стана България на тракторите и комбайните! За шестнадесет години българският флот стана флот! Да, стана флот способен да брани китния бряг от Тимок до Силистра и от Шабла до Резово. Стана, макар че до преди шестнадесет години монарси и послушни министри с апломб уверяваха, че „българският народ не е морски народ“, че „българинът на дърво без корен не се качва“. Говореха, въпреки че дедите ни славяни бяха обсаждали с едноръвки Солун, въпреки че под стените на Цариград бе плющял военноморският флаг на Асеня II и генуезки търговци бяха слагали скъпи дарове в краката на Добротица и Иванко — могъщите владетели на Западното Черно море — за да спечелят благоволенieto и приятелството им. Говореха за да скрият печалната истина — царският флот не беше в състояние да осигури дори разходка по море на „височайшето семейство.“

Но „височайшите“ отидоха безвъзвратно в историята, заедно с „височайшите“ си уверения. Върху една почва наторена обилно от историята с богати бойни и революционни традиции покълна и израстна флотът на народнодемократична България. Отгледаха го освободеният народ и Партията-ръководителка. Отгледаха го, опрени на братското рамо на Съветския народ, по образец и подобие на Съветския флот. И този флот има вече своя история. В преамбюла на тази история ще останат навеки имената на „Дръзки“ и „Надежда“, на Загубански, Антон Иванов, Вапцаров и десетките военни моряци загинали в кървавата борба на народа ни против хитлеристките окупатори и техните български слуги. Нейните страници ще разказват на поколенията за героичните дни на Отецествената война, когато моряците от народния флот, рамо до рамо със своите съветски братя кръстосваха водите на Дунав и Черно море и с кръвта си измиваха от лицето на Родината ни петното, което фашистките управници ѝ бяха лепнали, прикачвайки я за

труд? Той не изгражда заводи, не излива язовирни стени от бетон. Под здравите мишици на неговите творци не израсват могъщи юзини не разтваря земята своите бременни недра, не разцъфват овощни градини. Но какво е морето без този труд — непожъната нива, пустееща степ, над която не ехти песен на трактор и радостен глъч на трудови хора.

Славен, трудолюбив народ живее в тесните корабни кубрици, в просторните нови казарми. Самоотвержени сърца бият под сиво-белите флотски фланелки. Без тях биха били в опасност и огромните светли заводи, и безкрайните ниви със златна пшеница, и мирният труд на хората в тях...

☆
Офицерът Ангелов наблюдава попаденията на снарядите.

☆

НА РОДНИТЕ БРЕГОВЕ

... Сърцето на малкия катер устремил се дръзко в атака не издържа на бесния напор. Спука се една от магистралите и връщаното масло заструи като кръв от прерязаната артерия. Само минута още и щеше да спре стоманеното сърце на кораба. А горе в антените звънеше: „Атака!“ ... Провал на атаката! ... Но ... до мотора биеше и друго сърце, сърцето на флотски човек, горещо комсомолско сърце. То вляот своите сили в мотора... Матрос Станев стисна с ръка спуканата тръба. Маслото изгаряше пръстите му, но... какво от това. Сърцето на катера продължи да буботи ритмично. Атаката не пропадна. . .

Срещу малкия катер нямаше враг, а само мишена!?! Такива са те, флотските хора! Те днес са тук, а след година, две, възмъжали — калена стомана, отново ще се върнат на строителните скели. Ще ги познаеш по синьо-белите фланелки, които надничат иззад разкопчаните ватенки. Ще видиш трудовия им път очертан с червените, устремени нагоре стрели на диаграмите.

И там, в просторните заводи, сред безкрайните кооперативни поля те пак са единен сплотен екипаж, готови по зова на Родината отново да се върнат на бойните кораби за да брачат слънчевите брегове на България.

Стоян СТОЯНОВ
капитан 3 ранг

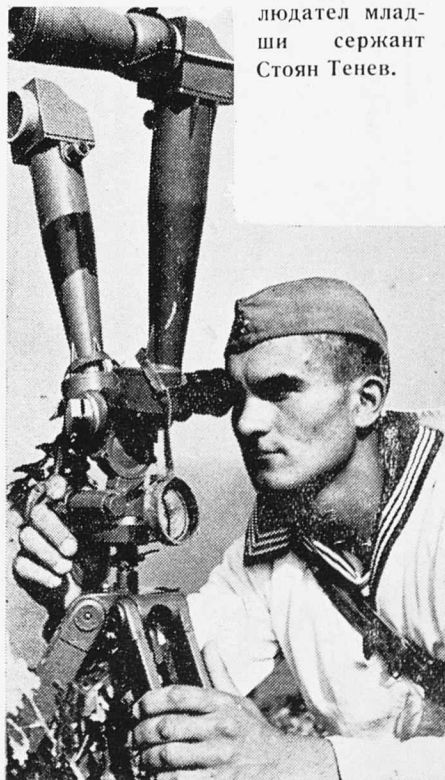
Стреля Батареята

Офицерът от по-горния щаб погледна часовника си. Течаха вече . . . минути, а батареята с настръхнали дула беше готова за бой. Постигане не лошо. . . Щабният офицер даде първите ходове и „бойт“ започна. Но когато вече всички очакваха появяването на целта, до командира на батареята достигна тревожната вест, че някои от бойните постове са „унищожени“. Офицерът Ангелов не се двоуми нито миг. Досега батареята бе отстреляла всичките си стрелби отлично, не ще се посрами и този път.

И ето след властната команда на командира батареята се преустройва да води бой в условия на аварирала материална част. Опитните артилеристи майстори на точния огън са готови да изпълнят заповедта на командира. Изведнъж до всички достигна повелителен глас:

— Батарея. . . постави на залп! . . .

След миг първите снаряди политат към целта. Стреля батареята! Могъщ и унищожаваш е нейният огън. Като лавина той помита всичко. Тежко на онзи, който дръзне да наруши нашите мирни води.

На стернотръбата е отличният наблюдател младши сержант Стоян Тенев.

СЕКРЕТАРЯТ

Кап. лейтенант И. НЕДЯЛКОВ

Загълхна в есенния мрак грохотът на влака, с който старшина 2 степен Михаил Ангелов се завърна от домашен отпуск. Първ го посрещна пред сходнята вахтеният — млад, непознат матрос:

— Добре дошъл, другарю старшина и честито.

Михаил трепна озадачен. Какво ли се е случило, та му честитият. Може би някаква награда за последното трудно плаване. Може би... но нетърпеливият вахтен не дочака.

— Избрахме ви за секретар на нашето комсомолско дружество, другарю старшина. Всички до един гласувахме за вас.

Тази неочаквана новина искрено го зарадва. „Наистина, каква по-голяма награда от това да те уважават хората, да ти вярват. Но тази награда не се дава даром. За нея трябва да се отплащаш с комсомолска всеотдайност.“ Така мислеше Михаил, крачейки предпазливо по хлъзгавата палуба. Той не влезе в кубрика, където отдавна спяха неговите другари, спря се пред леерите и запали цигара. Под него се люшкаха звездите, отразени в лъскавите черни води на морето, а далече в безкрайността на света потръпваше златната пътека на луната. Но той сега не виждаше нищо. „Как ще излезем от тази задънена улица, как ще се откъснем от опашката, за която са се хванали корабът и комсомолското дружество“. И старшина 2 степен Михаил Ангелов се закле пред съвестта си да поведе дружеството с пълен ход напред, така както го беше учил баща му — старият комунист бай Ангел, така както го възпита Военноморският флот.

Още на другия ден Михаил се хвана за работа. От архивата на стария дружествен комитет нямаше и помен, нито плановете, нито протоколи и тетрадка за поръчения. Само един прегизан от сгъване списък на комсомолците. За няколко дни всичко беше в ред, оста-

на само лошият спомен. Секретарят не беше сам, помагача му членовете на комитета, а те всички — и старши матрос Кулински, и старшина 2 степен Буланов, старши матрос Дойнов и матрос Миладинов бяха като него — неспокойни, дръзки.

В първия месечен план на новия дружествен комитет бяха вложени желанията на комсомолците и ценните съвети на командира старши лейтенант Христов. Този добре обмислен план не остана в папките. Той влезе в живота на матросите. Секретарят не само разпределяше работата между активистите, не само даваше поръчения, но и сам участвуваше във всяко мероприятие. И така, ден след ден, дружеството все повече се съживяваше за пълнокръвен живот, а комсомолците виждаха, че най-голяма заслуга затова има техният секретар. Затова те още повече го тачеха като свой другар и ръководител. Кой от младите матроси ще забрави въздуващата вечер на родния край, тържествените просветни събрания, посветени на Ботев и Макаров, богатата младежка вечеринка с девойките от Икономическия техникум, самостоятелните викторини и състезания. Повесел, по-интересен стана животът на кораба.

В подготовката за първата учебна задача членовете на дружествения комитет виждаха, че някои матроси остават. Младият рулеви матрос Ружин, който обеща да стане отличник, получи двойка на седмичния изпит. Затова неговата бойна част се върна на едно от последните места в поделението. Тези тревожни сигнали вдигнаха в бойна готовност цялото дружество. Скоро се проведе организационно събрание. И когато всички най-строго критикуваха виновниците, мислеха само за едно — как да им помогнат. Секретарят слушаше внимателно и записваше в зелената тетрадка бъдещите поръчения. На това събра-

ние беше и командирът на кораба старши лейтенант Христов. Сърцето му преливаше от радост. Искаше му се да стане, да разцелува всички комсомолци и най-много техния секретар. Сега той вече не се страхуваше: комсомолът държеше здраво шурвала. С неприязън командирът си спомни, как миналата година някой го упрекваха, че командувал комсомолската организация. Може би те не виждаха неговото искрено желание да разбуди заспалата съвест на бишния комитет. А ето сега той дори не сварва да подсеща дружествения комитет, който сам търси неговите съвети за всяка работа.

Всяка седмица флагманските специалисти проверяват материалната част и знанията на матросите. След всяка проверка те отчитат на дивизионното табло резултатите от съревнованието между бойните части. Някога матросите от кораба се срамуваха да застанат пред таблото. А сега, като гледат как табелката с инициалите на четворката се изкачва уверено нагоре, една несподелена още гордост облъхва сърцата им. Комсомолският секретар не се срамува да работи наравно с младите матроси, а понякога и повече от тях. Всички младши командири се стремят да бъдат като него. В това е може би силата на неговия обаятелен личен

пример, който краси комсомолската му биография, за който в нея има най-много страници! Тези страници разказват, че той е вече трета година пълен отличник, че не отдавна в едно трудно плаване излезе от машинното и размахна като истински сигналчик пъстрите флагчета, като замести достойно разболелия се щатен сигналчик старшина 2 степен Господинов...

— Странен човек е нашият секретар — чудеха се младите матроси, които дочуха разговора на старшина 2 степен Ангелов с командира на дивизиона.

— Аз съм обиден, другарю капитан лейтенант. Как мога да сляза от кораба, когато тъкмо сега дружеството се изправя на краката си? Пред кораба се развихря буря, а аз ще се скрия на топло край някоя канцеларска печка — упорстваше секретарят. — Те лекарите се престарават. Добри са очите ми. Аз виждам ясно.

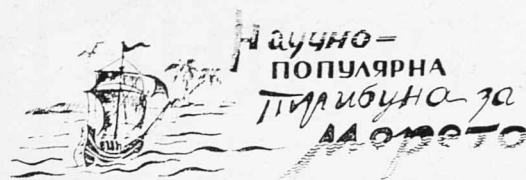
Командирът бащински го потупа по рамото:

— Разбирам те, напълно те разбирам. Остани на кораба, но пази си очите. Те ще ти трябвават.

Кой знае защо в този миг пред погледа на командира се мярна образа на слепия Островски. Може би частица от неговата стомана беше влязла в сърцето на комсомолския секретар.

На снимката: старши лейтенант Гайков посочва на матрос Петров кой болт да затегне

Морски балове

Ст. ДОНЧЕВ

Степента на вълнението и състоянието на морската повърхност се изразяват със специални условни единици, наречени балове.

Морските балове водят началото си от 1874 г., когато международният метеорологичен комитет в Лондон одобрил „Таблица за вълнението“ в балове, с което се сложило начало на редовно определяне от плаващите кораби баловете на морските вълни.

Съществуват няколко балови таблици, но най-широко приложение са намерили тия, които изразяват вълнението в балове в зависимост от височината на вълните, определена на око, и таблиците, в които баловете се определят като се изхожда от вида и състоянието на водната повърхност: външен вид на гребените на вълните, поява на пяна върху тяхната повърхност и др.

Служейки си с таблицата наблюдателят определя степента на вълнението, т. е. неговия бал в зависимост от интервала, в който попадат наблюдаваните височини на вълните.

Причината да се приемат „баловете“ като условни единици за измерване на вълнението се крие главно в това, че определянето височината на вълните на око става неточно, докато определянето ѝ в известни интервали (балове), напълно удовлетворява практическите изисквания.

Опитните мореплаватели имат изработен добър окомер и за тях оценката на височината на вълните на око не представлява трудност. Дори са отбелязани случаи на удивително точно определяне на височината, когато данните се сравняват с инструменталните определения.

Макар, че понастоящем височината на вълните може да се измерва инструментално, то визуалното определяне на същата от мореплавателите и до днес не е загубило своето значение. Може би с постепенното развитие и усъвършенстване на инструменталните начини за определяне на височината на вълните, оценката на степента на вълнението на око в балове, за в бъдеще ще стане излишно.

Състоянието на морската повърхност също така се определя в балове от нула до девет. Оценката се извършва в зависимост от външния вид на гребените на вълните, поява на пяна върху тях и др., което главно зависи от силата на духания вятър. Ето защо често баловете за състоянието на морската повърхност при ветрово вълнение се свързват и със скоростта на вятъра.

Така например при бал „нула“ повърхността на морето е огледално гладка. Скоростта на вятъра е по-малка от 0,5 м/сек.

При един бал се появява набръчкване на морската повърхност, поя-

вяват се малки гребени на вълни. Скоростта на вятъра достига до 3,3 м/сек.

При два бала се образуват къси вълни с малки гребени, които започват да се пречупват, образувайки стъкловидна пяна. Вятърът достига до 5,3 м/сек.

Когато скоростта на вятъра се увеличи до 7,4 м/сек вълните се удължават, като гребените на някои от тях започват да се пречупват, образувайки на места „бели зайчета“. Такова състояние на повърхността на морето се оценява три бала.

При четири бала вълните приемат добре изразена форма, като навсякъде по водната повърхност се образуват „бели зайчета“, вятърът е до 9,8 м/сек.

При пет бала се появяват гребени на вълни с голяма височина, като техните пенести върхове заемат значителна площ. Цялото море се покрива със „зайчета“. Скоростта на вятъра достига до 12,4 м/сек.

При шест бала гребените очертават дълги валове на ветровите вълни; пяната под действието на вятъра се свлича от гребените и се разполага на дълги ивици по склоновете на вълните. Вятърът достига до 15,2 м/сек.

По-нататъшното увеличение на височината на вълните довежда до образуването на вълни, прилични на планини, гребените им са със значителна дължина. Малките кораби, наблюдавани при такова море, като че ли от време на време изчезват в морската бездна. Склоновете на вълните се покриват с дълги ивици пяна, която под действието на вятъра се слива и на места достига до техните долини. Това състояние на морето се оценява 7 бала. Вятърът достига 18,2 м/сек.

Преминването на вятъра в шормови със скорост от 18,2 м до 25,1 м/сек предизвиква масово развитие на планиноподобни вълни. Техните дълги гребени се пречупват с грохот. Морската повърхност се покрива с бяла пяна. Само на места в падните на вълните се виждат свободни от пяна участъци. Такова състояние на морето се оценява осем бала.

Ожесточеният шорм, при вятър със скорост по-голяма от 25 м/сек, създава вълни с такава височина, че даже корпусите на големите кораби се закриват от вълните. Като че ли те изчезват в морските дълбини.

Цялата повърхност на морето е покрита с пътен слой пяна. Въздухът е наситен с воден прах и пръски. Видимостта значително е намалена. Такова състояние на морето се оценява девет бала.

В Черно море, обикновения шормови вятър развива вълнение до 4 бала, но при много силни и продължителни бури вълнението може да достигне до 6 и дори повече бала.

Но нито честните усилия на уредниците, нито пък живия интерес проявяван от многобройните почитатели на музея, можеха да преодолеят съществените недостатъци на уредената музейна сбирка. Та нали тя трябваше да носи отпечатъците на господстващия капиталистически режим, да защитава неговите интереси. Нима можеше да намерят в нея място прекрасните революционни прояви — гордостта на българските моряци: делото на моряка Иван Загубански — куриерът на Ленинската „Искра“, първия в армията флотски марксически кръжок „Искра“, бунта на моряците от крайцера „Надежда“ и др.

Победният Девети септември завари морския музей при същите тежки условия на съществуване. На този исторически ден негови първи посетители са съветски бойци-освободители от Астрахан и Луки. Макар и с автомати в ръце, те са първи, които открито записват своите пожелания с езика на свободния човек, твореца на социализма: „Хубаво героично минало, което бихме же-

ни, които с особен интерес опознават и неговото богатство, то през останалите месеци музейните зали се запълват от матроси и командири, от ученици и граждани, от многобройни екскурзанти. Често тук си дават среща пионерски отряди от разни краища и училища, не само за да видят скъпите реликви за своя любим патрон-моряк Вапцаров, но и да чуят вълнуващи спомени от негови живи другари. В друга зала, на хубаво комсомолско тържество пред къта на Антон Иванов, присъстващите слушат страници из героичния път на видния деец на Партията и организатор на антифашистката борба и очакват връчването на комсомолските карти. Пред разнообразните ценни реликви от Освободителната война, около оригиналния макет на крайцера „Надежда“, пред витрините с нелегалните материали и личните вещи на славните моряци-партизани, в залата на Отечествената война, из грижливо подредения минно-артилерийски парк, през всяко време ще Ви направят приятно впечатление много-

Музей за героизма на българските моряци

Началото на музейната сбирка поставят неколцина стари морски труженици. Макар флотът, за който те ратуваха да изживяваше тогава трагедията на погромната I-ва световна война, имаше какво да им вдъхва сили в прекрасното им начинание.

У тях бяха още пресни спомените за руските моряци-освободители, за щедрата им помощ при полагане началото на българското военно морячество. Та нали и те сами бяха възпитаници на прогресивната руска морска школа. Пък и войната не успя да заличи здраво навлезлите в бита на българските моряци традиции, названия, команди оставени от руските моряци-учители.

Редуват се години на грижливо търсене и събиране. Благоприятен случай свързва тези труженици с дошлите във Варна братя Шкорпил. Получена е не само тяхната морална подкрепа и съдействие, но и нещо повече — Херман Шкорпил поема под своя

закрила уредничеството на бъдещия морски музей.

През май 1923 год. вратите на музея се отварят за посетителите! Уреден в две влажни сутеренни помещения на девическата гимназия музейят трудно си пробива път всред малкото зараждащи се културни институти в града. Желан и очакван от хиляди почитатели на морето, от много трудови хора жадуващи за повече знания, той остава забравен за управляващата клика. Затова тъй показателно и правдиво отекват днес думите на д-р Асен Златаров, записани при посещението му в музея през 1924 година: „И най-скромното дело на едно културно начинание има неизмеримо по-голяма цена, от шумната слава на много величия, които времето скоро погребва в забвение“. Противоречивата тогавашна действителност ни разкриват и бележките на десетки учители, идвали в музея не веднаж „с голяма радост“, но „с крайно бедни ученици“.

лали да се покаже по-цялостно и правдиво“.

Днес ценната сбирка на Военноморския музей, обогатена и уредена според повелите на марксистко-ленинската методология, привлича ежедневно стотици посетители от близки и далечни места. Сега неговите реликви будят повече възторг и патриотична гордост, защото разкриват правдиво, свободно и материалната и идейната си стойност. Затова славното героично минало на българския флот става днес все по-близо и любимо за народа защото пазените в музея паметници от това минало ясно и убедително разкриват с нова сила храбростта и революционното богатство, хубавата летопис на българските военни моряци.

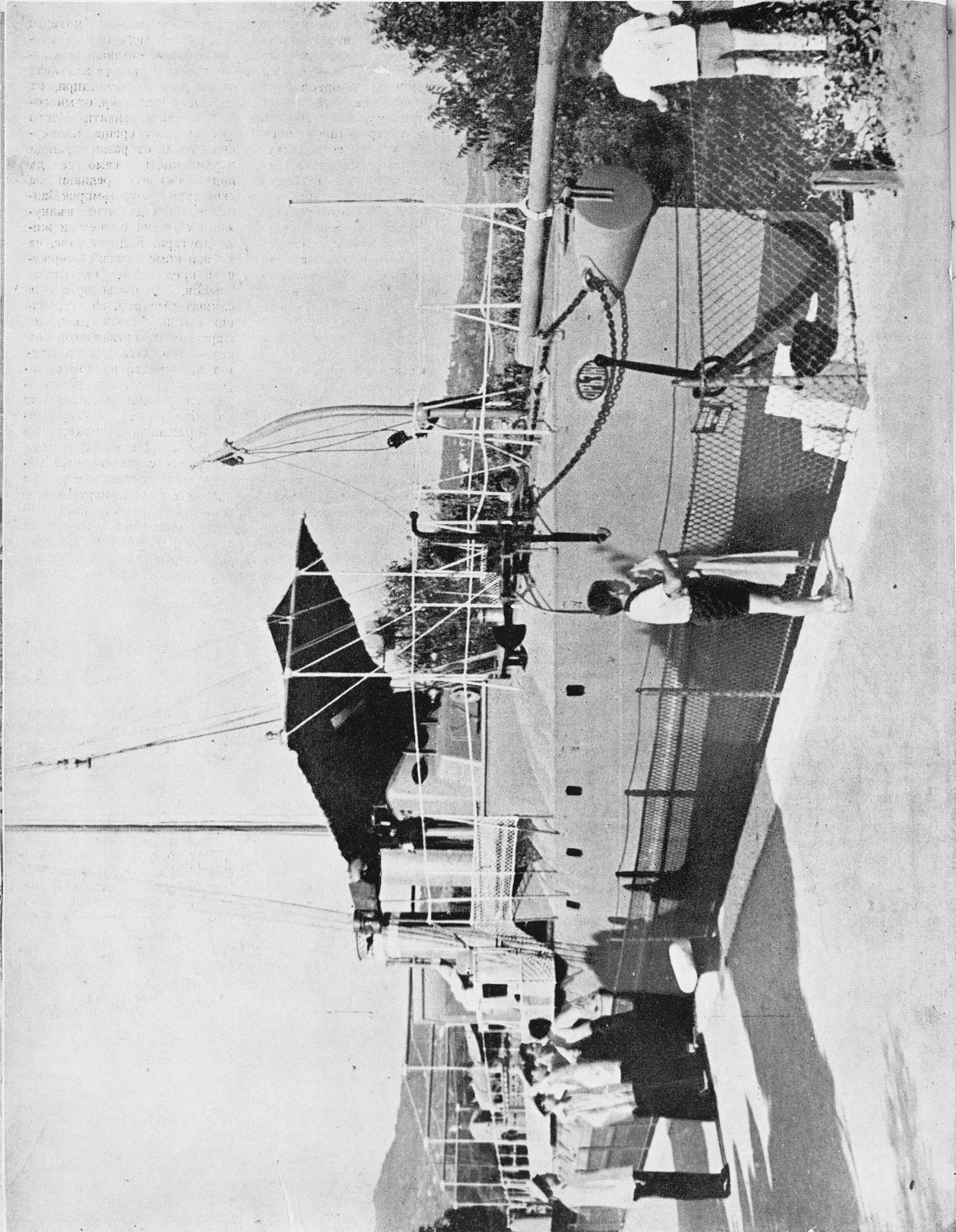
И не само лете е оживено в залите и парка на музея, на кораба-музей „Дръзки“. Ако през знойните летни дни морската прохлада привлича повече пионери и трудеци се от вътрешността на Родината ни, от близки и далечни стра-

бройните посетители с видимо доволни лица от видяното, от наученото. „Музеят буди възхищение и гордост за кратката, но героична история на нашия военен флот“, — е записал гражданинът Петров още в дните на откриване новата експозиция на музея. „Това, което видях във Военноморския музей ме кара да се гордея като българин“, — четем на друга страница записаното от топломонтажния работник Наумов. „Большое спасибо, болгарские друзья!“, — пишат съветските комсомолци-делегати, като дават висока оценка за отразената в музея руско-българска моряшка дружба.

Всяка година броят на посетителите расте. Хора от 60 страни от десетки националности и населяващи нашата планета вече са отнесли по своите родни места, наред със спомените за нашата сълнчеста земя и частица от видяното във Военноморския музей.

ИВ. КАЗАКОВ

Директор на Военноморския музей

Старата митница

Старата митница, старата митница!
Над входа ѝ надписа още личи.
Оттук ме изпращаше нявга до кея,
момичето с черните, гръцки очи.

Старата митница, старата митница!
Тя беше пак стара, когато бях млад.
И хора тъй скъпи за мен тя познава.
Уви, те под кръстовете каменни спят.

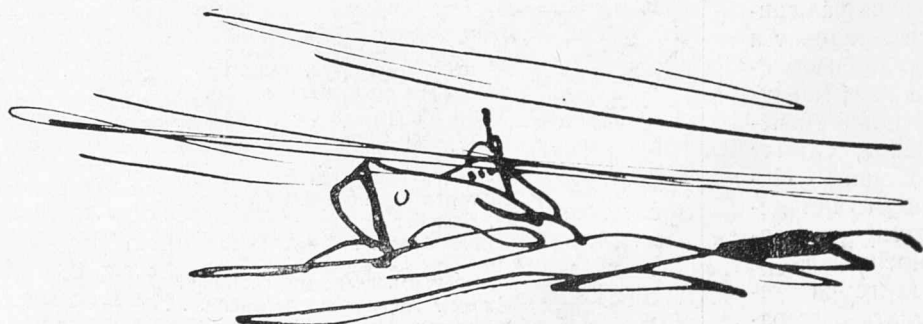
Люляков храст — нежно-бели звездици
с усмивка на тъмния фон е разкрил.
И тук аромата по-прелестно лъха,
и споменът тук ми е двойно по-мил.

Старата митница, старата митница!
Край синьото, вечното младо море!
Но няма го вече момичето, с радост
ръката за поздрав към мен да простре.

Ех, то ли бе само. . . Неща толкоз много
обичах под светлото южно небе.
Бих искал — лице о стената захлушил,
да си припомня за всичко що бе.

Вълни, ветрове . . .

Вълни, ветрове, албатроси,
летят ли по синия път,
догдето над мачтите стройни
съзвездия чудни блестят,
моряшки сърца зад шурвалите
все тъй. . . ще туптят!

Сърца

Спря бившият моряк до ксераба-привързаг,
почука с пръст до борда му, смутен.
Одървина се, една сълза избърса,
в ръкава, с прах и масло напоен.

Различни са навред у хората сърцата:
На птиците напомнят те. Едни
ги тегли, знам, покоя на гнездата,
а други — пътя в бурните вълни.

Розите на моряка

Света обходил уж, а на гърдите няма
рисувани сирени и сърца.

Лулата му не е от морска пяна,
не носи на ухото обича.

Не свири на китара, песнички не знае.

За битки морски нивга не спори.

Цветисто не умее да ругае,

и. . . не прилича на моряк дори.

На милата си подари две рози.

Листенцата едва погали с длан —

Доде, доде увехнат те,

миришеха на океан.

Поздрав на моряка

Виж, чайка лазура разсече
с изпъкнало остро крило.
Сълзица неволно потече
по малкото бяло стъкло.

Девојко, сълзицата златна
изтрий, дай на чайката знак,
тя поздрав, тя поздрав ти праща
от твоя далечен моряк.

Отново над кишнали бездни
преди да изпъне крило,
за отговор тя ще погледне
в прозорчето с бяло стъкло.

Девојката знае, не чака,
и думички нежни шепти. . .
Ех, обич — звезда на моряка,
що в бурите зли му блести.

Над компаса

Компаса с тридесет и двата румба галя.
На всеки румб ме чакат със закана
вълни и бури. Мълнии искри ще паят.
А тука заливят е син.

И птици пеят. . .

Но аз нетърпеливо гледам капитана.
Кога, кога ще викне:

„Отблъсни от кея!“

ТОПОЛИТЕ ИЗВИСИХА ВЪРХОВЕ...

Йорданка ИВАНОВА

Тогава трепетливите сърцевидни листа на наскоро посадените тополки пред сградата се брояли на пръсти. Дрвчетата жадно впили укрепналите си корени в топлата земя и засмукали първите живителни сокове. Постепенно малобройният хор на листенцата нараствал, зашумял високо и заставял минувачите да се заслушват в неговата песен. До дрвчетата новата сграда на читалището изглеждала голяма, а единствената ѝ зала — просторна. В това време — 1938 година, по думите на стария читалищен деец Иван Калайджиев „народът в квартал „Аспарухово“ се делил на сиромаси и чорбаджии“. Борбата кой да владее новата сграда никога не спирала между тях. Но винаги така се „случвало“, че сиромасите побеждавали. Не можело да бъде иначе. Те бранели своите законни права върху нея. За построяването на читалището чорбаджиите „пукнат“ лев не били дали. Дори при забавянето на строежа ехидно злорадствали, като гледали как „гаргите прехвърквали над зеещия покрив“.

Минали години. Растели и все по-бурно шумели младите тополи. Все по-бурни и по-високи ставали и гласовете вътре в сградата. Местните прогресивни младежи репетирали пиеси, пеели ботеви песни, рецитирали стихове. Развивали се артистичните и ораторски таланти на Янаки Ватев, Стоян Гочев, Катя Малчева, Рангел Димитров, Божидар Бойчевски и десетки техни млади другари. Отвън, изпълнени със злоба, „мамините синчета“ безсилно се заканвали. Смелостта им стигала само да хвърлят отдалече камъни върху стъклата на прозорците. Тогава плещестият Ангел Бунтарски влизал в ролята си и „синчетата“ побягвали далече. Техните бащи изстърквали праговете на полицията и доносите се сипели един след друг. Колко пъти учителят Иван Калайджиев, като председател на читалището, бил викан, мъмрен, заплашван. Той бил удостоен дори с „вниманието“

на фашисткия генерал Георги Ковачев. Неговите думи: „Това читалище е превърнато във фабрика за комунисти“, макар изречени със ярост, младежите приели като комплимент. И заработили с още по-голям пламък в сърцата. . .

Днес старата сграда на народното читалище „Просвета“ в квартал „Аспарухово“, скрита зад големите, извисили в небесата върхове тополи, изглежда съвсем мъничка. Ширналите се в съседство с нея многоетажни бели блокове на жилищния комплекс „Дружба“ я правят едва забележима. Затова пък насреща, през широката улица, една нова постройка „гони“ върховете на тополите. Големият кинозал още не е завършен, но предните шест просторни зали блестят от чистота. Вътре всичко е ново. И силажите на библиотеката и тежките полирани маси в читалните, и плюшените завеси, и украсата. По бордюрите на белокаменната тераса пред залата за събрания са разцъфнали аленни мушкати и пъстри петунии.

Рано сутрин, домакинът на читалището Стефка Коева разтваря широко двукрилите стъклени врати. Заедно със свежия въздух, първи нахлуват през нея децата от музикалната школа. До късно след обед преподавателите Васил Диманов и Стефан Величков посрещат и изпращат многобройните си ученици. Малките пръстчета на Стоянка, Коста, Радка, Ценка играят вече уверено по клавишите на акордеона. А какви хубави мелодии изстръгват от струните на цигулката Илиicho, Сийка, Паша и Виолетка!

В хубавата музика на своите другарчета се вслушват и първите посетители на библиотеката. То се знае, между тях винаги ще видите пионерите Христо Иванов, Стамат Желязков, Сашо Донев, Николка Китанова и още десетина техни другарчета. Това са книгоразносвачите. Те са и най-ревностните читатели на юношестката литература. Обикновено след обед

идват възрастните. От тях най-редовни посетители са Ева Дановска, Цветана Хаджийска, Спас Минчев, Калинка Къдрева. Новите 675 тома книги, които ръководството на читалището закупи в последно време, привлякоха още повече читатели. Близо 4700-те книги са в постоянно обращение.

Вечер просторният хол и репетиционните зали се изпълват от най-ентузиазираниите — хористите, танцьорите и артистите-самодейци. Цяла година вече кварталци с удоволствие слушат концертите на дамския читалищен хор, под диригентството на Мира Петкова, на тържествени събрания, седянки и забави.

С танцовата трупа, намерила в новия дом широк простор и удобства, усърдно се занимава опитният танцьор Кирил Стойчев.

А артистите самодейци? Те усилено репетират. Тяжната съкварталка, артистката от Народния театър Лили Шиварова, им е посветила всичкото си свободно време. Самодейците са решили в предстоящия фестивал, в никакъв случай да не загубват

миналогодишното си първенство.

И в това богато ежедневие, в тоя постоянен културен кипнеж, съвсем незабелязано и скромно, но упорито върши своята всеотдайна работа леля Атанаска — председателката на читалището. „Леля Атанаска“ — така наричаха работничките от текстилния комбинат „Първи май“, героя на социалистическия труд Атанаска Димитрова. Така и тук, в любимия просветен дом, аспаруховци наричат своята трудолюбива и сърдечна съкварталка.

През седмица, през две, с книга в ръка, прага на новото читалище се прескача и от един дългогодишен и много редовен читател на библиотеката — побелелият вече учител-пензионер, носител на ордена „Кирил и Методий“ Иван Калайджиев. Старческите очи радостно блестят. В тях се чете голяма нескрита гордост. Та нали малката „фабрика за комунисти“ бе първият гранитен камък, положен в основите на новата читалищна сграда — един голям завод за нови хора — строители на комунизма!

Димитър СТОЙЧЕВ

ТРИ СТИХОТВОРЕНИЯ

Луната скри се в облака оловен.
Потръшна плахо младата брезичка
и стана в миг нощта прекрасен спомен,
но казах ли ти всичко?

Смълчани бехме дълго ние. . .
В очите ти горяха две звездички,
които аз и пнех, и не пнех
но казах ли ти всичко? . . .

Далеч от светлина и хора
ний бяхме цяла нощ самички.
О, зная, влюбените не говорят,
но казах ли ти всичко? . . .

Ти замина. И в стаята сам
аз останах без мисли, без думи. . .
Ти остави ли нещо, не знам,
но остана при мен дъх парфюмен.
Твоят лек и упоиващ парфюм
постоя, постоя в тишината,
после литна полека, без шум
и останахме аз и тъгата

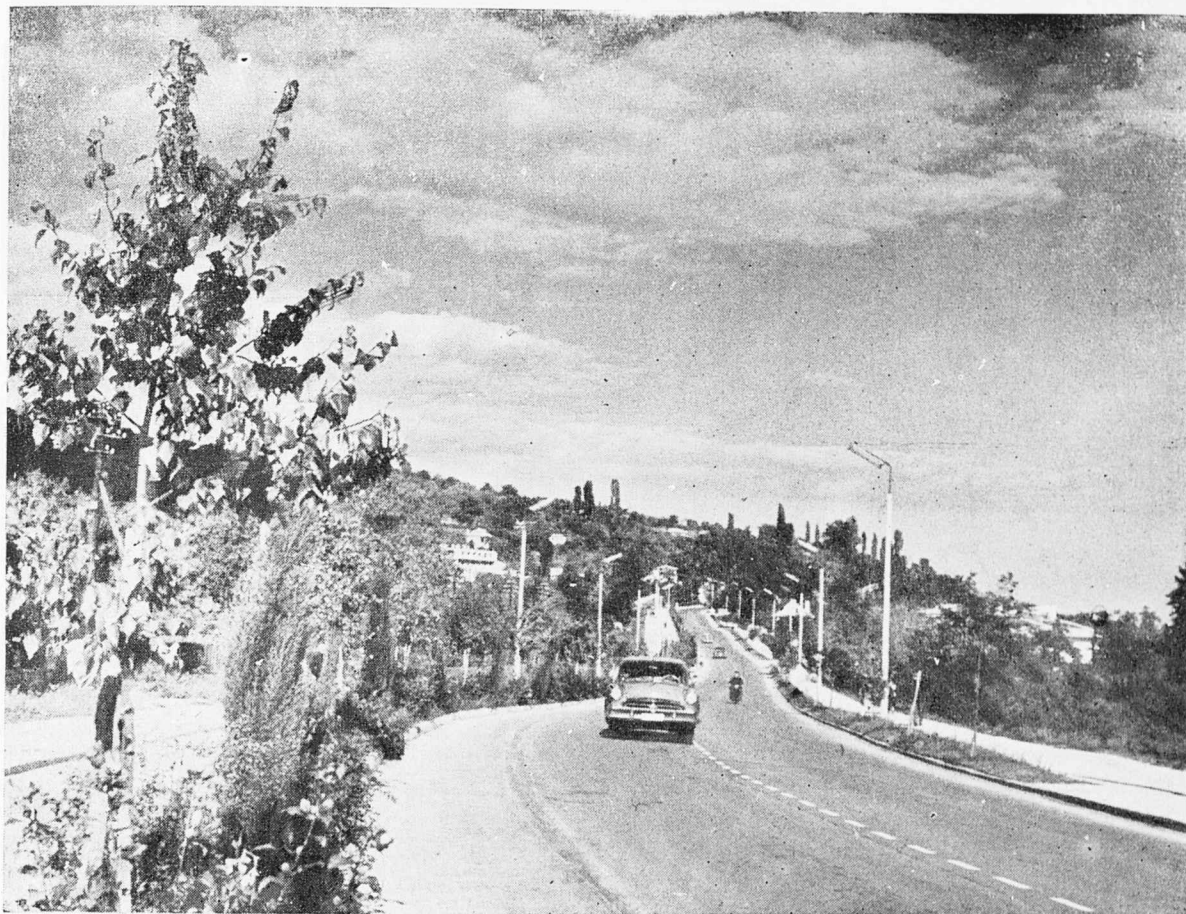
Аз често идвам тук, където
джокосва се до еушата морето.
Вълна пристига и се връща,
но тя не е една и съща. . .

Във своя ненастен бяг
тя търси все по-хубав бряг.
О, този бяг
и този бряг. . .

Какво тъй погледа ми затъмни?
Сълзи? Не, пръски от вълни. . .
Защо тъгувам аз? Нали
любов ни сбра, любов ни раздели. . .

ВАРНА — ГРАД НА АСФАЛТОВИТЕ НАСТИЛКИ

Инж. Станчо СИМЕОНОВ
мл. научен сътрудник при НИИП

Със своите природни красоти гр. Варна вече десетилетия наред привлича вниманието на хиляди чужденци, които идват да прекарват лятната си почивка край красивия черноморски бряг. Но в миналото буржоазията направи твърде малко за благоустрояването на този наш курортен град. Едва при условията на народната власт Варна започна да се изгражда като първокласен национален курорт, а така също и като индустриален и административен център.

В миналото имаше няколко асфалтови настилки известни между населението под название „кетон“. Това са и първите опити за строеж на този тип настилки в нашата страна. Първите асфалтови настилки в гр. Варна са строени през периода 1936—1938 година с битумна емулсия внесена от чужбина, а като минерален материал е използвана морска баластра. Строежи са били предимно повърхностни обработки върху трошенокаменна основа с дебелина 1 до 1,5 см. Предназначението им е било преди всичко да се обезпечат и хигиенизират централните улици на града. Получените резултати са били задоволителни. Тези настилки са показали добри експлоатационни качества, и в продължение на няколко години са работили безупречно. Те обаче

се оказаха твърде слаби, за да могат да понесат тежко движение и да се рушат. Резултатът не можеше да бъде и друг. Повърхностните обработки не са самостоятелен вид пътна настилка и на тяхната носимоспособност изобило не се разчита. Натоварването трябваше да поемат лежащите под тях трошенокаменни настилки, които бяха с недостатъчна дебелина. Непосредствено след завършването на Отечествената война, Градският народен съвет започна единични опити за основен ремонт на повредените асфалтови настилки. През 1950 год. когато фактически беше построен и първият хотел в курорта „Дружба“ бе пуснат за пръв път в действие един от двата намиращи се в нашата страна асфалтови смесители система „Едуард Линхов“, с помощта на който под ръководството на немски специалист се извърши основно пренастилане на пътя Варна—Курорта „Дружба“ на протежение от 10 км. Поради прекомерното изтъняване на асфалтовите настилки, през пролетта на 1958 год. последните започнаха интензивно да се рушат. Тяхната по-нататъшна експлоатация беше невъзможна. Тогава се пристъпи към извършване на основен ремонт на съществуващите настилки, а така също и към асфалтиране на нови улици. Силно натоварените улици бяха покрити с двупластов асфалто-

бетон, който е най-стабилният вид асфалтова настилка. Още същата година с такъв тип настилка се замениха слабите повърхностни обработки по бул. „Ленин“, бул. „Димитър Благоев“, част от ул. „Сталин“ заедно с площад „Независимост“, ул. „Н. Й. Вапцаров“ и др. С това фактически се постави началото на масово внедряване на асфалтовите настилки в гр. Варна. Техните безспорни предимства пред останалите видове пътни настилки създаде условия те да се наложат като основен вид не само сега, но и при бъдещото изграждане и благоустрояване на гр. Варна. Строежът им днес е поверен в ръцете на добри специалисти, които на дело осъществяват и прилагат своите възможности, както при подбора на състава на настилките, така и при тяхното качествено изпълнение.

През 1959 година ГНС — Варна изгради своя собствена асфалтова база, оборудвана с асфалтов смесител, предназначението на който е да приготвя асфалтова смес за асфалтиране на улиците в града. Сега вече се поставя въпросът за асфалтиране не само на отделни улици, а за асфалтиране на почти всички улици на града, което значи, че Варна в близко бъдеще ще стане град на асфалтовите настилки. Всички предимства за осъществяването

на този план са налице. Освен средствата, които ГНС ежегодно отделя за благоустрояването на града, мощен дотък изпълнението на тази задача са и набиращите се средства по закона за самооблагането.

Характерна особеност на асфалтовото строителство в гр. Варна е тази, че при подбирането на типа на асфалтовите настилки се подхожда строго диференцирано, като се вземат предвид редица фактори, определящи експлоатационните качества на настилките. Първият и основен показател, който определя какъв тип настилка следва да се положи по дадена улица е степента на натоварването. Уличните платна по чисто жилищните квартали се покриват с тънки асфалтови настилки от пясъчен асфалтобетон с обща дебелина от 2 до 2,5 см. По този начин вече са асфалтирани голям брой улици и получените резултати са добри. Със сравнително малко средства се постига една основна цел, — хигиенизирането на дадена улица или квартал. Известно е, че ако се асфалтира само една или няколко улици в даден квартал, не може да се осигури пълна безпиратност по тези улици, тъй като от неблагоустроените улици непрекъснато се нанася кал и прах върху асфалта. Ето защо, вземайки предвид това, ГНС във Варна се е ориентирал към цялостно изграждане на отделните квартали. Технически това е напълно правилно и целесъобразно. Този начин на работа дава възможност ежегодно в града да се строят по 80,000 до 100,000 квадратни метра асфалтови настилки. Асфалтирането на улиците в града вече не е лукс, а необходимост, която все повече и повече се задоволява.

Но асфалтиране се извършва не само в града, а и вън от него. Почти всички пътища и алеи в курортите „Дружба“ и „Златните пясъци“ са покрити с асфалтови настилки, които придават хубав вид на местността. Панорамният път, който води до „Златните пясъци“ е широк и удобен и пътуването по него е бързо и приятно. Натоварването на този път през курортния сезон е извънредно голямо и достига средно от 20,000 до 25,000 тона на денонощие. Всички пътища, които свързват град Варна с по-големите градове и села в окръга са асфалтирани.

Наред с асфалтирането, се полагат и големи грижи за културното оформяване и озеленяване на пътищата и улиците. Например изходната пътна артерия водеща за Златните пясъци в участъка и от ул. „Васил Коларов“ до „Акациите“ е осяяна със зеленина и рози, което създава особено приятно чувство в пътниците. Този път, може да се каже, вече съперничи по своята красота на най-модерните пътища в напредналите страни. На много места покрай пътя са изградени красиви оформени площадки и беседки за почивка. По цялото си протежение от 17 км. пътя е осветен. В курорта „Дружба“ има изградена модерна бензино-станция, която през по-голямата част от денонощието обслужва пътниците. Предстои изграждането на къмпинги, които още повече ще подобрят културния вид на пътя.

В изграждането на гр. Варна като голям международен курортен център, важно място заема асфалтът. Мъчно би могъл днес човек да си представи как би изглеждал градът без гладките и безпиратни асфалтови настилки.

ВРАТИТЕ НА ВАРНА

Йордан АЛЕКСАНДРОВ

Те никога не се затварят. През тях — в пек и мраз, денем и нощем идват нашите гости — по работа или на разходка, на отпих или на лечение. Подмладен и разхубавен с енергията и дръзновението на неуморните си стопани, градът посреща всеки от близо или далече с открито сърце. И не ли затова, който веднъж само дойде никога не казва „сбогом“ на Варна, а таи в гърдите си копнежа да види отново града, да се срещне с него като с близък, верен приятел.

Пристанището!

Близко шест десетилетия изминаха от деня, когато тук почнаха да хвърлят котва чуждестранни кораби. . . Колко славни борби помни то — нашето скъпо варненско пристанище! В стачки и протести възмъжаваша неговите докери, в чиито сърца Партията пална искрата на ко-

мунизма. В тревожните и размирни години, когато хлябът в Поволжието не стигаше, от тук българските работници и селяни изпращаха жито за съветските си братя — победили в Октомврийската революция.

Преди 20 години на неговия бряг от кораба „Сванетия“ слезе верният и храбър син на Партията Антон Иванов. И само четири години след това опиянен от щастие, народът срещаше и повтаряше от вълнение забраненото през кошмарните години име: „Карл Маркс“! И от тогава досега и дордето слънце грее, тук ще идват най-скъпите и чакани гости — корабите на братската и могъща страна.

Често тук' идват, носят стоки и моряци от другия свят. Пристанището ги по-

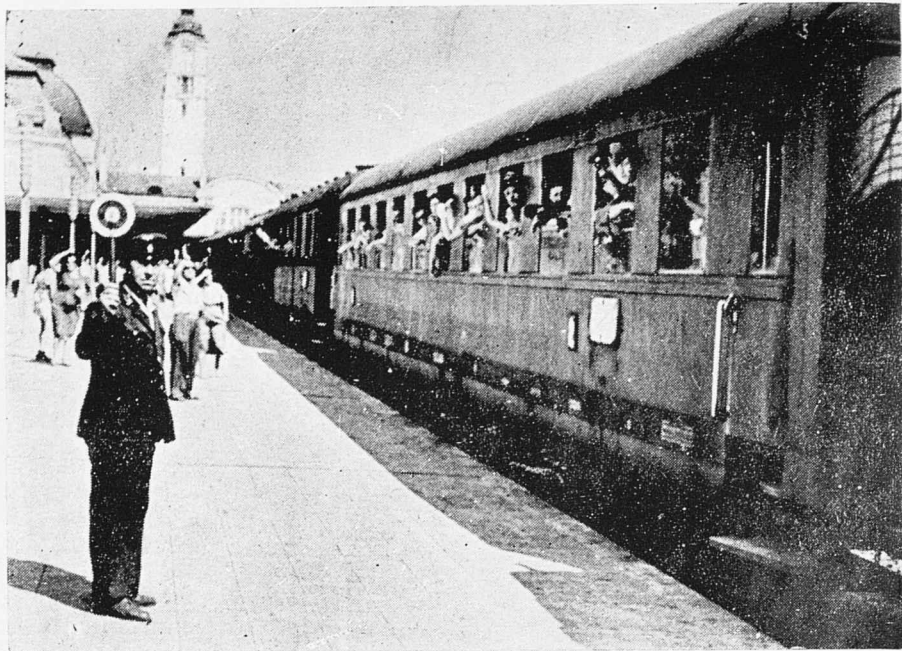
среща приветливо. Докерите ги удивляват със своята организационна организация, механизация и труд. Пристанището — това е първият екскурзовод на Варна.

Още тук, чужденците, усетили пулса на ударната работа, разбират: един народ е в мирна атака и в това съревнование той ще победи.

Всеки, който идва и замива с кораб, прочита написаните със златен бронз имена на работници-герои: Станко Стайков, Георги Пунарджиев и Йордан Енчев. Всеки знае: за да бъде днес вече 16-та година пристанището

гата каменна пътека-вълнолома. 55 години са изминали откакто проектът на френския инженер Жерар е „оживял“ в як камък и бетон. Стигнем ли до края, при фарата, нека спрем. Погледай нататък към брега, запази очарованието на нощния пейзаж на морето, което леко потръпва в мирните светлини на курорта. . .

Гара Варна. За оня паметен ден, когато пръв път е изпищяла свирката на локомотив — нито снимка, нито спомен има. Няма го варненският дядо Йоцо. Но едно ли сърце е потръпвало в

свободна морска врата на Родината, изгоряха в битката с потисниците неустрашимите борци.

Оня, който е дошъл макар и за кратко време във Варна, няма да откаже да се полюбува вечер на града и морето. Нека тръгнем по дъл-

радост и нетърпение, прочитайки надписа: гара Варна. От нея има и по-хубави и по-модерни в нашата страна, но тя ни е и мила и скъпа.

В своя летопис тя има едно събитие, което грабва, увлича, спира дъха и те изпълва с гордост. На нейните

коловози през годините, когато зелените скакалци на третия Райх композираха ешелони с гориво за Източния фронт, смели бойци на Партията запалиха бензиновите цистерни. Пламъкът им озъри смръщено родно небе и засия като предупреждение: Всуе се морите, врази! Жив е огънят на народната мъст и отплата. Свободата скоро ще изгрее!

За нея, за оплисканата в кръв, родена в жертви, свобода, от тук, по същите коловози през незабравимите дни на 1944 и 45 година народът изпрати влаковете с първоармейците за фронта, за победата. . . По същите коловози денонощно пристигат и заминават десетки бързи, пътнически и товарни влакове. Идват летовници, заминават екскурзианти, машини и стоки, с които ще задишат нови заводи, с които няма да спре пулсът на фабрики и работилници. . .

Лете гара Варна не може да си откъдне. Над 30 бързи и пътнически влакове с повече от 15 хиляди пътници пристигат и заминават на денонощието. На тоя удивителен и напрегнат труд на железничарите — поздрав и поклон.

С изгрева, с настъпването на нощта или в знойната мараня, бели метални птици кацат и излизат от летището. Докоснат ли земята, до тях изтичват дежурните на аерогарата слагат подвижните стълбички и бързо отварят вратите — слизат първите пътници. Добре дошли, във Варна!

Колко лесно е сега. От хиляди километри с металната бяла птица можеш да дойдеш в черноморския град.

А припомнете си времето на дилижансите. Хората пътуват със седмици, месеци. . . В продълговатата и подвижна дървена „стая“ се срещали различни съдби, раждали се истории, никнели теми и

сюжети, за да оживее под вдъхновеното перо на Мопасан „Лоената топка“.

Сигурен съм: сега никой не съжالياва и не въздиша за епохата на дилижансите. И колкото кратко да е времето в самолета, то не е скучно. Облъхнато от романтика, стоплено от самообладанието и смелостта на нашите прекрасни пилоти, то чака своя нов Мопасан. Има какво да се разкаже за хората от гражданската авиация — тези немуморими апостоли на мира и приятелското сътрудничество. Та нали те кръстосват по небесните пътища, а сетне поникват в сърцата първите кълнове на утрешното приятелство и обич към нашата Родина, към Варна!

Сега близо петдесет самолета кацват и излизат в 24 часа. Хиляди хора от нашата земя, от далечни страни. . . А колко повече ще бъдат те след две-три годи-

ни, когато на новата бетонна писта почнат да кацат найбързите самолети в света — дело на съветския авиационен гений! . . .

Вратите на Варна! Винаги

отворени, приветливи и чисти! През тях минават, за да влязат в големия и усмихнат дом, в нашия град всички, които утре ще кажат: аз бях, аз видях, аз се влюбих във Варна! . . .

**Ние извънредно
много уважаваме
българския народ**

Много американци не знаят нищо за България или мислят за нея, като страна с много волски коли и малко градове. Останах очуден, когато видях със собствените си очи, че това е една напълно модерна страна с високо индустриално и селско-стопанско производство. Чел съм някои неща за България във вестниците „Москоу нюз“ и „Ню тайм“, които излизат на английски език. От тях научих, че вашата страна е увеличила националното производство за 10 години с 300 на сто. Сега сам се убедих, че всичко това отговаря на истината. През месец март прочетох една статия в „Лайф Магазин“, в която се казваха прекрасни неща за България и за растящата дружба и взаимно разбиране между нашите две страни. Сега тук виждам, че и това е действително верно.

Когато се завърна в Америка, ще изнеса лекции придружени с многобройни снимки за вашето учебно дело, за вашите прекрасни детски ясли и детски градини, както и за вашите училища, за всичко онова което видях със собствените си очи и с моята фотокамера. Вероятно много мои снимки ще бъдат публикувани в американския печат.

Аз не познавам работници в Америка, които да не желаят мира. Необходимо е разбирателство между народите в света и аз ще се стремя доколкото мога да допринеса за заздравяване дружеските отношения между българския и американския народи и ще разкажа впечатленията си на моите приятели и познати в Америка.

Това разбира се е мое лично намерение. Казвам тези неща по мое собствено желание и се надявам, че много и много други американци ще ни последват, като посетят България и ще съдействуват за изграждане мост на дружбата между нашите народи. Ние извънредно много уважаваме българския народ и вашите богати полета и големи заводи ни напомнят за Америка. Благодаря ви за възможността да разкажа пред вас моите впечатления.

Благодаря и на председателя на Градския народен съвет за възможността, която ни предостави да посетим вашите училища, заводи, и домове.

Мърей Линколн Минлер

— началник на педагогическия отдел при Държ. университет в гр. Нормал—щат Илиноис

**Българските деца
са с розови бузи
и с цъфтящо здраве**

През времето на нашия престой в прекрасния ви град имах възможността да се запозная с обучението и възпитанието на вашите деца в детските домове и ясли. Запознах се с програмите и видях, че децата са добре гледани. Присъствувах при тяхното хранене. На масите имаше достатъчно храна, разнообразна и питателна. Отидох и в кухните и видях изобилие от прясно месо. Видях многобройни жени, които се занимаваха с децата, грижеха се за тях и децата бяха в добро настроение, с розови бузи и цъфтящо здраве.

Доктор Резников

— лекар от град Ел Пасо щат — Тексас

По нажежения асфалт на бул. „Ленин“ безшумно се плъзгаше елегантен автобус. Иззад стъклата се мярнаха усмихнатите лица на пътниците. По всичко личеше, че са чужденци.

Техните автобуси не за пръв път минаваха по шумните булеварди на слънчевия град! Варненци бяха свикнали с този пъстър чужд свят.

Американци, гости от далечния континент идваха да видят красотите на нашия бряг.

Да тръгнем с тях?

В хотел „Родина“

Толкова красота е събрал този бряг! Очите не могат да се нарадват на чудната хармония от цветовете. Червени и оранжеви кремове горяха до ултрамариновата синева на морето. А край тях, до синеещите в омарата на юлското утро очертания на нос Калиакра, бе разсипано сякаш пясъчно злато.

Брегът със златните пясъци плени деветнадесете гости от далечния континент. Пленя ги със слънчевата си усмивка, с цветните гирлянди, опасли като огърлица белите дворци-хотели, които мамеха за отход.

И те пожелаха по-скоро да напуснат верандата и да се смесят с пъстрото множество на този бряг.

... В утринния час, тишината стъпваше на пръсти по дългите коридори и се вслушваше в заглъхващите по стълбището стъпки на закъснелите за плажа. Само в хола още се чуваше оживен разговор на немски. Винаги любезна дежурната администраторка Петрова се стараше да услужи на всеки.

— Как се чувствате? — попита тя на немски русокосия австриец д-р Рьодер.

— О, иска ли питане! — приветливо отвърна той и изразът по лицето му допълни мисълта.

След малко и в хола също утихна. Само нежните звуци на валса изпращаха летовниците. Сега започ-

ваха работа тези, които тихо и незабележимо изпльняваха своя дълг за да осигурят спокойствието на гостите. Екатерина Рачева, Зорка Миланова, следяха да няма нито едно петънце по лъсналия паркет, по прозорците. А управителят на хотела Конов влизаше от стая в стая, отново по етажите, искаше сам да се увери, че всичко е в ред. Днес той беше особено възбуден и имаше защо. Тоя ден в хотела дойдоха много нови гости и всички трябваше да бъдат посрещнати така, както подобава на българското гостоприемство.

**Приятелство, родено
край морето**

— Джудит! Ани!

Една мургава девойка викаше своите другарки. Те притичаха, синеоки и стройни. По лицата им лъщяха капчици морска вода.

— Тук, морето е чудесно, Ани — каза Джудит. После тя се обърна към своята българска приятелка.

— Румяна, да се разходим по брега!

Трите, жизнерадостни и весели, затичаха по мократа пясъчна ивица до самия прибор. Само преди няколко дни, те не се познаваха. А днес се чувствуват тъй близки! ... Румяна Атанасова, студентка по английска филология в софийския университет знаеше всичко за своите другарки от Америка. Еднакво отзивчиви и добри към нея, те с охота разказваха за себе си. ... Джудит Шоу бе студентка по икономика в колежа „Суит Блайер“ на град Миртинсбург, щата Вирджиния. Ани Хамунд е студентка по английска литература. Кое толкова много ги сближи? Дали английският език, който Румяна владееше отлично, или тяхната младежка жизнерадост?

Джудит и Ани не можеха да повярват, че преди няколко години тук е имало само една малка бира-рия сред липовите гори, които се

ГОСТИТЕ ОТ ДАЛЕЧНИЯ КОНТИНЕНТ

разтиляли гъсти и сенчести до самото море. . .

— Тези няколко дни ще запомним завинаги—рече Джудит. — Жалко, че трябва да продължим нашата 72-дневна екскурзия. — Бихме останали още дълго във вашите „Златни пясъци“. — Тук видяхме най-хубавия плаж в Европа. . .

Трите девойки се изтегнаха на горещия пясък, притворили очи под слънчевата ласка. Солени и хладни пръски обсипаха от време навреме загорелите им тела. Колко много неща имаха да си кажат! . . . И може би защото всред пъстрата навалища на плажа се мярна черното едро тяло на млад негър, Ани започна разказа си именно от тук:

— Руми, виж този негър, може би е на нашите години, здрав и силен. . . А колко такива има в нашата родина. — Много от тях искат да се учат, но. . . — Ето, в нашия колеж не приемат негри. Иначе собственикът би рискувал да загуби добротото име на учебното заведение. . .

Момичетата замълчаха за миг, лицата им станаха сериозни, очите вече не се смееха.

— Джудит, Ани, нима вие сте против тая дискриминация? — учудено попита Румяна.

— О! Как можеш да помислиш така? — възкликнаха почти едновременно двете момичета. Всички студенти от нашия колеж се борят негрите да учат, да бъдат като нас, белите американци. Та нали живеем под едно небе, под едно слънце, храним се с плодовете на една земя!

— Дори Ани е една от най-ревностните защитнички на негрите — добави Джудит. — Тя е редактор на нашия студентски вестник „Суит Блайер“. Неотдавна тя отпечата няколко статии, в които пламенно за щити правото на черните американци.

Девойките отново се умълчаха. И трите мислеха за едно и също, но всяка по своему. . .

Един откровен разговор

Българското гостоприемство! Къде ли не е известно то? Дори в Америка знаят за този обичай — че най-скъпите гости се посрещат с хляб, сол и шарена бъклия с руйно вино.

Наистина, тук не посрещнаха гостите от Америка по този стар български обичай. Но те все пак почувстваха оная сърдечна топлина, с която българите посрещат всички свои гости. За това говореха американците в тоя късен следобеден час. Тия мисли искаха да споделят те със своята екскурзоводка и преводачка Надя Атанасова.

— Жалко, че аз познавах България само от. . . пощенските марки, с известно съжаление заяви на съотечествениците си мистър Дик — преподавателя по математика.

Водачът на групата Сайм Андерсън напротив, знаеше много за България. И как може иначе; Нали е професор по руски и славянски езици в университета на Канзас, щата Мичиган.

— Но аз само знаех за България, а не бях я виждал — с усмивка допльни професорът.

Мисис Дик, съпруга на мистър Дик, пишеше писмо до своите близки в Америка. Тя слушаше разговора и може би разказваше за България, за нейните красоти.

— По пътя за Пловдив спряхме при група селяни на полето — разказва професорът по право Туни. — Каква бе изненадата ни, когато разбрахме, че това не са само кооператори, а между тях има и служители, дошли да помогнат в прибирането на реколтата. И за това непременно ще разкажем в Америка.

— Колко е хубаво, когато всеки се чувства задължен да помогне за прибирането на хляба. — И тогава, както казват българите — леко се усмихна мистър Туни — той ще е по-сладък. Тая мъдрост, професор

Туни бе чул от ихтимавските кооператори.

— А харесва ли Ви българската кухня? — запита Атанасова.

— О, Йес, — отвърнаха в един глас всички широко усмихнати.

— Бихме желали да дойдем пак в България, но да постоим повече — рече мистър Дик и отпрати поглед през широката веранда към морето и отсрещния китен бряг. Там вече угасваха последните лъчи на залеза. Подумракът бавно плъзна по ъглите на стаята. Заговори се, макар и сдържано, за това, което остана неизказано през целия им разговор. Говори се за това, което американците видяха именно в социалистическа България — за строежите, за общия колективен труд, за хората.

— В нашите вестници се пишат много неща за социалистическите страни — каза мисис Шоу. — Аз съм майка. — Имам дъщеря, която трябва да възпитам. — Аз искам моята Джудит да види истината с очите си.

— Хората от всички страни могат да бъдат приятели така както се сприятелиха Джудит, Румяна и Ани. — Бихме желали за в бъдеще да се уреждат срещи между българни и американци с еднакви професии — заключи мистър Туни. — Аз съм правист. — Бих желал да отида в дома на български правист, да видя как живее, та дори и да се почерпим заедно.

Един обикновен откровен разговор! Разговор пропит от една голяма истина.

Джудит Шоу никога не бе предполагала, че ще отпразнува двадесет и първия си рожден ден в България. Но ето, че се случи така. Може би в родината си тя щеше да покани приятелките си в свой дом в Мартинсбург. А тук тя покани своите близки и българската си приятелка Румяна на едно малко тържество в казиното.

Мракът сякаш изплува на право от водата, донесъл със себе си приятна

хладина и тръпчивия, така познат солен дъх на море. Всички вече бяха насядали около масата.

— Джудит, — рече Румяна, нали ще помниш тая вечер?

Чашите звъннаха, очите на всички се отпавиха към синееката Джудит. Какво да ѝ пожелаят, какво да пожелаят на младостта?

— Дълъг живот, щастие, успех в науката. . .

Това ѝ желяеха всички. Но пожеланията на Румяна бяха по-различни:

— Да се срещнем отново по-накаше. . .

Тя не се доизказа, но Джудит и Ани разбраха смисъла на това сърдечно пожелание.

Неусетно летяха часовете. Лунната пътека стана по-широка и златото ѝ като че ли побледня.

На дансинга млади хора танцуваха и в очите им искреше радостта от живота. Бе настъпил един от ония часове, когато в казиното става най-шумно, най-весело. И тъкмо тогава на масата на която отдалеч личеше американското флагче, поднесоха голяма торта. Тя бе посрещната с шеговити възгласи. Джудит сама разпределяше тортата. И докато вършеше това си помисли: „Идва краят и натая хубава вечер. . .“ Струваше ѝ се, че на нейния рожден ден има все пак малко гости. Затова тя се обърна назад и видя голяма, шумна група на съседната маса. Девойката почувствува особена симпатия към тия русокоси веселящи. Говореха на руски. Всичко трая един миг. После тя бързо пропелена на Румяна:

— Искам да почерпя и тях, желяя да се запозная с руски човек!

Ръцете се преплитаха, чашите отново зазвънтяха с пожелания, този път на три различни езика. Те бяха пълни с едно искрено желяние за мир и дружба!

Ст. НАЧЪВА
Илка ПОПОВА

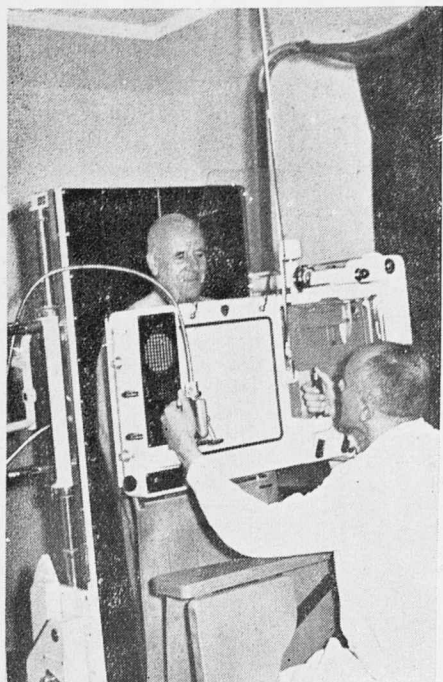

☆
Примамливо се синее морето срещу казиното в „Златните пясъци“
☆

НА ЛЕТУВАЩИТЕ ВЪВ ВАРНА — ВИСОКОКВАЛИФИЦИРАНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ

Д-р Т. ВАСИЛЕВ

Главен лекар на I-ва градска необединена
поликлиника (курортна поликлиника)

Д-р Ц. Иванов прави профилактичен преглед

ни и провеждането на електро- и светлолечебни процедури в хотелите на „Балкантурист“. Осигуряването на висококачествена специализирана и комплексна лечебно-диагностична помощ на болните, почиващи в курортните комплекси и почивните станции в околностите на гр. Варна, се извършва от I-ва градска необединена поликлиника (курортна поликлиника).

Поликлиниката се помещава в нова кокетна сграда, направена съобразно изисква-

нията за една модерна поликлиника. Тя се намира в квартал „Рупи“ в непосредствена близост до булевард „Ленин“, от който асфалтиран път води до нея от спирка „Акациите“ и я обгражда околоръст. Отдалеч се забелязва красивата белоснежна сграда, заобиколена от свежата зеленина на парка и околността. От втория етаж, като се погледне в южна посока, се вижда красивата морска шир. А от северната страна на поликли-

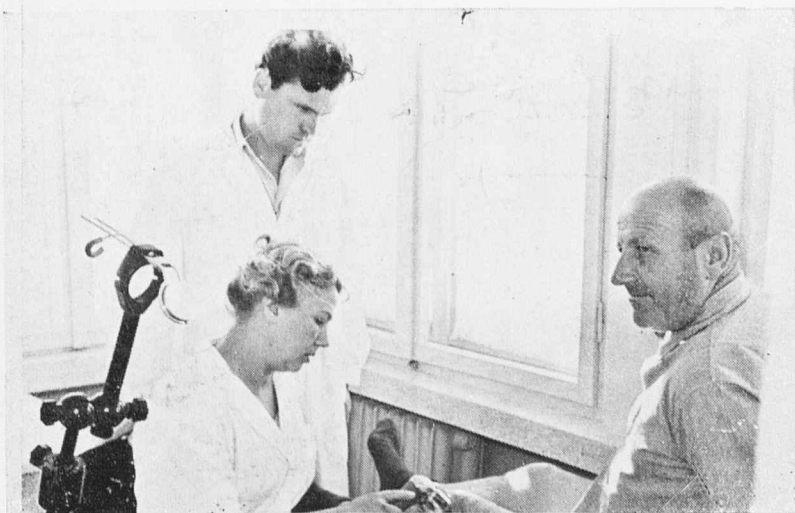
никата се открива красивата височина на „Франга“ и околността потънала в зеленина.

В поликлиниката са разкрити следните кабинети: хирургически, зъболекарски, кабинет по очни болести, по детски болести, акушерогинекологичен кабинет, терапевтически, по кожни болести, физиотерапевтичен, рентгенов, кабинет по нервни болести, клинична и биохимична лаборатории. Всички кабинети се завеждат от високо ква-

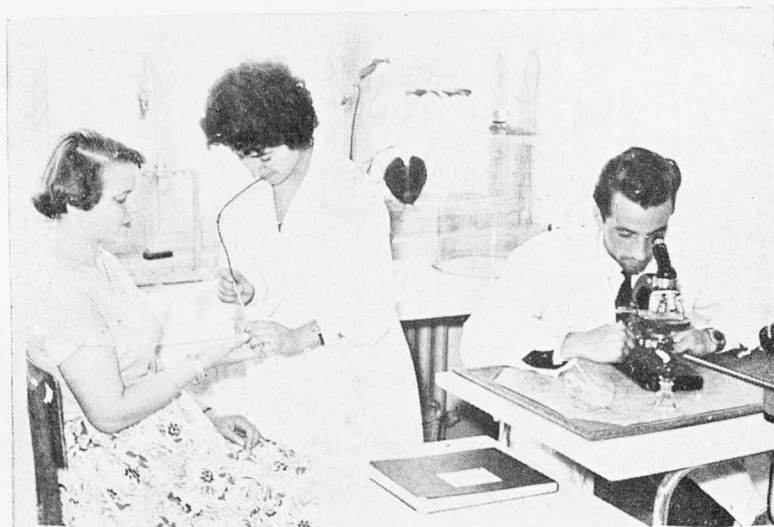
Въпреки и малка, нашата страна е облагодетелствувана в климатично отношение. Благоприятното съчетание на условията, обуславящи формирането и развитието на приморските курорти, допринесе гр. Варна и близките околности да се утвърдят като курорт с голямо международно значение. Поради това в последните години започна новото огромно строителство на курортни комплекси по Варненското крайбрежие, които направиха гр. Варна един от най-модерните и известни курорти в Европа. За да се подобри и удължи курортния сезон по Черноморието се подготвя откриването на закрити плажове, ва-

Сградата на курортната
поликлиника →

Масаж с ултразвуков апарат

Д. Никитасов и Ж. Каракăпитанова на работа в лабораторията

лифицирани лекари — специалисти и са обзаведени със съвременна апаратура и инструментариум. Завеждащ хирургическия кабинет е специалист, хирург, травматолог и уролог, поради което кабинетът е в състояние да обслужва всички заболявания от тези специалности. За това спомага и рентгеновият апарат „Кугел“ и апаратът цистоскоп, а така също и другият инструментариум, с който разполага хирургическият кабинет.

Рентгеновият кабинет е снабден с последния модел рентгенов апарат „Дуromета“ 125 с комплект Томограф — апарат, който прави серийни снимки на различни дълбочини на белите дробове, единствен в гр. Варна. Докато порано болните, нуждающи се от томографически изследвания, се изпращаха в София, сега същите изследвания се правят в поликлиниката.

Чрез тези изследвания много често се откриват ранните форми на белодробния рак и малките дълбоки каверни, които с обикновените рентгенови изследвания не могат да се доловят.

Физиотерапевтичният кабинет е снабден с необходимите апарати за електро- и светлолечение като например: ултра-терм лекуващ редица гнойни възпалителни заболявания, диятермия — лекуваща артрити, аднексит и невралгии, живачно-кварцова лампа, която оказва общо стимулиращо действие, дарсонал, който се употребява за лекуване на атрофични язви, варикозни заболявания, хемороиди, болни от високо кръвно налягане и неврози, полистат, с който се правят галванизации и йоногалванизации при редица негнойни възпалителни процеси, биполсатор,

за лекуване възпаления на периферната нервна система, свързани с болка — неврити, невралгии и др. Поликлиниката има и апарат за ултразвукова терапия, с който се лекуват деформиращи спондилози и артрити, негрити, контрактури от различен произход.

Във втория етаж на поликлиниката в светли и просторни помещения са разположени климатичната и биохимична лаборатории. Същите са снабдени с вносна апаратура, като микроскопи тип „Миопта“, центрофуги с шест и дванадесет гнезда с по шест хиляди оборота в минута, апарати за изследване на обмяната на веществата и др.

В клиничната лаборатория

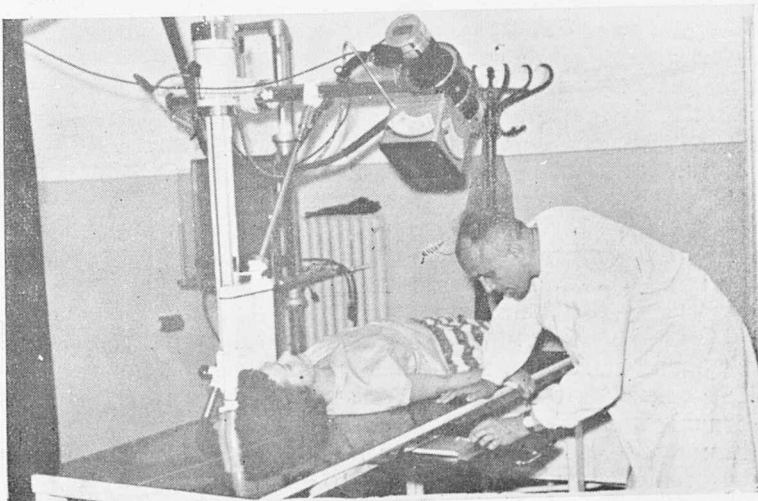
Г. Тунчева прави масаж

се извършват всички видове изследвания на кръв, урина, секрети, ликвор, паразити, а в биохимичната — флокуляционни проби на черния дроб, кръвна захар, урея в кръвта.

В близко време ще се въведе електрофоретично определяне на белтъчините в кръвта и други биохимични изследвания. В близки дни ще се разкрие биоклиматична ла-

боратория, която ще изучава чувствителността на болните към времето и реакцията на организма им. Ще проследява аклиматизационните реакции на организма и ще дава медицинска оценка на времето. Изготвеният от тази лаборатория всекидневен медицински бюлетин ще даде възможност на лекарите да отбелязват и сравняват всички положителни и отрицателни реакции на болния и здрав организъм спрямо времето и неговите промени. Ще се изучава въздушната среда, микроклиматичния характер на нашите плажове и други лечебни райони на нашето Черноморие. По този начин ще се прави подбор на болните за климатолечение, ще се уточнят показанията и противопоказанията при стъпцелечението, морските къпаня, въздушните бани, денонощното пребиваване на чист въздух, нощния сън на брега на морето и зимното климатолечение.

Зъболекарският кабинет и

Подготовка по направа томограма на белите дробове

Колективът начело с главния лекар д-р Т. Василев

Съветите на лекара са винаги полезни

кабинетът по вътрешни болести работят непрекъснато сутрин от 7 часа до 19 часа. В поликлиниката има осигурено денонощно дежурство от лекар и два лекарски екипа за превозване на болни от всички почивни станции, от курортните комплекси и от международния детски лагер в с. Кранево. Медицинското обслужване на летиуващите в самите почивни станции се извършва от лекари и медицински сестри, които са под прякото ръководство на I-ва градска необединена поликлиника (курортна поликлиника). Нуждаещите се от болнично лечение летиуващи се изследват в поликлиниката и след това се изпращат на стационарно лечение в болницата.

Медицинското обслужване в комплекса „Златните пясъци“ се осъществява от четири лекари и шест медицински сестри.

Лекарите работят в три здравни пункта, а четвъртият

е за нощно дежурство. На самата плажова ивица на комплекса „Златните пясъци“ има два долекарски пункта, заведени от медицински сестри.

Медицинското обслужване в комплекса „Дружба“ се осъществява от трима лекари; двамата работят в здравния пункт, а третият е консултант.

Към поликлиниката има пансионат с двеста легла за нуждаещи се от морелечение, които се осигуряват с квартири, храна, медицинско обслужване, кало- и водолечение по медицински показания.

С добре обзаведените кабинети в поликлиниката и широката мрежа от лекари и медицински сестри в почивните станции и курортните комплекси, с водо- калолечебницата се дава специализирана и комплексна лечебно-диагностична помощ на летиуващите в курортните комплекси, почивните станции и пансионата.

Построяването на Курортната поликлиника е израз на волята на Партията и Правителството да се осигури висококачествено медицинско обслужване на летиуващите по Варненското крайбрежие, за да могат те, укрепили здравето си, с нови сили да работят за изграждането на социализма в нашата прекрасна Родина.

Вкусна е храната в стола

Несметни са съкровищата на морето

Стопанското значение на мидите

Едни от морските организми живеят на морското дъно и за това се наричат дънни или бентосни. Мидата е дънен организъм. Тя живее върху камъни и други предмети, прикрепена на тях посредством еластични, бисусни нишки.

Най-разпространена в Черно море е черната мида (*Mytilus gaeloprovincialis*), която в особено големи количества се намира на 40—50 метра морска дълбочина. Тя бърже се развъжда, тъй като снася от 6—14 милиона яйца и на три годишна възраст е вече голяма, годна за ядене.

Морската мида е високо калорична и витаминозна, съдържа йод, желязо и витамин С и е винаги пълноценна храна, с изключение на горещите месеци юлий и август, когато не издържа дълъг транспорт!

Тя е питателна и много вкусна храна. Готви се с ориз със запряжка с олио, или пък сварена се панира, а също така сервира се маринована с чеснов лук като пикантен деликатес. Тя може да се пече, сложена цяла с черупката си във фурна или върху печката. В такъв случай щом черупката ѝ се разтвори, тя е готова и с голяма охота се яде особено от децата.

Мидата е аперативно ядене и като сурова. За да се яде сурова, разтваря се с нож през тревния ѝ пъп, посипва се само с малко чер пипер, стиска се в самата черупка върху ѝ няколко капки лимонов сок или разтворено лимонтозу и най-апетитно се яде. Хубав е и буlionът от миди. След като се измият със студена вода, мидите се сваряват и щом започнат да се разтварят черупките им те са сварени. Тогава се изваждат от черупките и се сервират, като във всяко блюдо всеки си слага вкусово сурово олио, чер пипер и лимон или разтвор от лимонтозу. Въобще с миди може да се готвят редица разнообразни вкусни ястия.

Уловът на миди у нас, независимо от сезонните морски вълнения, е винаги достъпен. На времето той се извършваше с ветроходни и лопатни морски корита, влачещи след себе си така наричаните на старо моряшки език тулуми. При съвременният мидолов обаче ще се използват специалните съоръжения с най-модерна техника—5—10 тонни кораби, влачещи след себе си тралове, които просто ще загребват на големи количества мидите от морското дъно.

Стопанското значение на мидата е голямо. Тя може и трябва да се въведе като здрава, питателна и вкусна храна в нашите обществени ресторанти, столове и частни домакинства. С тях ще се разнообрази храната на работника, а стопанството ни ще придобива тристранна полза от ежедневно изконсумираното количество миди; черупките ще се използват за производството на калциево брашно, крайно необходимо като фуражна прибавка против рахитизма в животновъдството ни и в крайна сметка, освен посочената голяма обществена полза, от планово организиран постоянен мидолов нашето стопанство ще придобива и добър ежедневен доход.

Васил ТАБАКОВ

Столът на пансионата

Из филма „Бедната улица“

Жени СТАНЕВА
Георги ГЕОРГИЕВ
кинорежисьор

ФИЛМИТЕ, КОИТО ГЛЕДАМЕ

нов и К. Странжев ни описват характерите и действията на група хора поставени при тежки условия за работа — прокопаването на тунел високо в планината. Едни се огъват при трудностите, другите — комунистите — издържат до края. Благодарение на този самоотвержен труд на комунистите работата през тежката студена зима в планината не престава. В главните роли участват Любчо Кабакчиев в ролята на Дамян, Г. Георгиев — Дивият, Ст. Пейчев — бай Георги, Иван Братанов — Попчето, Никола Бинев — Тихият и други. Филмът се снима под творческото ръковод-

ство на режисьора Янко Янков, а оператор е Емил Рашев.

В момента в павилионите на Студия за игрални филми се снима филмът „Край на пътя“ по сценарий на Павел Вежинов. Това е филм за органите на държавна сигурност, които проявяват героизъм и голямо умение за залавянето на един много добре замаскиран народен враг, който действа в една мина. Ролите на двамата служители в държавна сигурност — Терзиев и Киров, се изпълняват от артистите Асен Миланов и Н. Гълъбов. Ролята на главния инженер в мината се изпълнява от артиста Андрей Чапразов. В главната женска роля ще видим артистката В. Борисова.

В Созопол се снима филмът „Вятърната мелница“. Това е един приключенски филм за група деца, които откриват една ценна историческа находка. Някои хора искат да я използват за свои лични облаги, обаче бдителността на децата и на милицията осуетяват планове им.

Този филм идва до известна степен да запълни празнотата по отношение на детските приключенски филми, които толкова рядко се появяват на нашите екрани.

Из „А бяхме млади“

описал в своя сценарий Христо Ганов. Това е борба пълна с ентузиазъм, вяра в бъдещето и младежка жар. Филмът се снима от оператора В. Холиолев. Главните роли се изпълняват от Димитър Буйнозов, Румяна Карабелова, Людмила Чешмеджиева, Георги Георгиев и други.

Над село Искър в Рила се снима филмът „Стръмната пътека“. С голямо майсторство сценаристите Емил Ма-

Из „Край на пътя“

По нашите
красиви
брегове

КАЛИАКРА —

СИМФОНИЯ ОТ КАМЪК И МОРЕ

Крум КЪНЧЕВ

Един черноморски нос, една купчина от канари, един каменен клин, врязан в морете.

Една — единствена Калиакра — а нечетни славословия, ураган от възторзи, океан от чувства на влюбени сърца.

Една сурова реалност в описанията на географията, една груба действителност в данните на лощията — а толкова необикновена, привличаща и вдъхновяваща за поетите, толкова неизразимо поетична и прелестна за обикновените хора! . . .

Чувствуват я като симфония от багри, простор, лъчи и възшеbstво, на която калиакренският бряг, калиакренското море и калиакренската древност придават неповторимо звучене.

Виждат я като каменноизваяна глава на огромен змей, чието тяло е проснато в безбрежието на хлебобородния добруджански чернозем.

Като красавицата от приказките, която живее през девет земи в десета и може да я зърне окоето на щастлив личен юнак със смело сърце и с крила на орел, преброял девет морета, достигнал до бурното Черно море — така откъсната, усамотена, далечна и непозната е Калиакра — тая мъжествена земя на

българите в българското Черноморие! . . .

Нос Калиакра е завършек на балчишко-каварненското плато. Представя клиновидна ивица, дълга около 2 км, проточена в морето с южна посока. Той е между най-издадените точки по западния бряг на черноморския басейн. Скалист, с керемиденочервена и кървавочервена багра, страховтно стръмен към всичките си граници, като че нарочно кастрен от някаква гигантска секира. Висок е около 70 метра над морето. При добра видимост мореплавателят го открива от около 15 мили (с очертанията на остров), а светлинният лъч на фара му достига двойно по-голяма далечина. В обсега от 20 до 800 метра пред носа дълбочината е около 20 метра. Добър щит срещу северните и север-източните ветрове, случва се кораби да търсят залива на запад от носа и да хвърлят котви на прикритие, когато в същото време в източния залив вълругат бурливи вълни. Пурпурно-обогрените варовикови камъни, напластени до самата равнинна повърхност, липсата на благоприятна почва и хапливите вледеняващи северни ветрове са причина за крайно оскъдната растителност, която в по-

значителна мяра е в западния кът на носа, където се чувствуват животворните ласки на Юга.

Върху мощните плещи на Калиакра е едноименният маяк, изникнал в първите години на сегашния век след срутяване на стария от земетръс през 1901 година. От кръглата бяла кула в нощите наднична съеткащо огнено око, но паднат ли непрогледни мъгли, в беззвездни нощи забумят ли в адски мрак тъпаните на зловеща буря, пронизително ечат изсвирванията на нарочна маякова сирена (наутофон), а калиакренският радиомаяк, единствен по рода си в нашето черноморско крайбрежие установява пътеуказателя връзка с моряните.

От морето ли стъпваш на стръмната пътечка, която води към върха, от сушата ли пристъпваш с мудните стъпки на смутен и разтревожен гост — и в двата случая се задъхваш не от телесна умора, а от очаровашата властна самоизмама, че си в един огромен замък, чиято височина окриля духа да полети към далечните хоризонти „по всички ветрове“ — да видиш една невиджана панорама, след което започва панорамата „към всички векове“ — да видиш следите от вековечния живот, останали като не-

изличими, безсмъртни бразди по каменната снага на Калиакра. Преди всичко: система от крепостни стени, които са разделяли канарата-крепост на три поделения — подобно някакъв окован в дебела каменна броня Гибралтар! — и непрекъснато поддържане, преустройство, подсилване, разхубавяване, заздравяване на тази сложна крепостна система — това чудо те грабва, отнася те в далечината на вековете и ти говори, говори ти с езика на каменните зидове, далеч по-изразително от езика на писаната история. Няма ги бойците, нито бойните кули, няма ги неуязвимите прикрития и мрачните помещения, няма ги пищните дворци на властелините, нито скривалищата на скровищата им, най-малко — самите скровища. Но има възкръснала история!

Съмнително е дали предисторическият човек е свил жилищно гнездо върху каменливата, безводна и пустинна земя на носа. Но когато по близките брегове се вестяват люде, за да пуснат корен и да градят благоденствен живот с мирен труд и кървави битки, недостъпността на носа привличала като магнит. Тогава вече Калиакра е високо ценена като прибежищен пристан и гранитно-крепка опора. Като че изникнал от черноморските води остров-оазис, свързан чрез жива нишка с добруджанската земя! . . . И песента на пенливите вълни се сливала векове наред с победните викове и с предсмъртните стенания на нечетни бойци: старотракийци, елини, римляни, византийци, турци, българи.

Няколкократно се променя името на тази избрана, челна земя. Най-старото, засвидетелствувано от историята име на носа е Тиризис акра, което значи Носът на Тириза — старотракийско селище в близката околност. Дошлият около 8 век пр. н. е. от Малка Азия елини по западните брегове на Черно море продължават да зоваг носа Тиристис акра, докато през ерата на римското владичество прозвището му се променя на Тетрасиана. Византийците употребяват званието Акрес (Носът) и Акрес кастеллум (Носът-крепост). През средните векове изниква за най-траен живот името Калиакра, което значи Добър нос, а се тълкува в смисъл на здрава крепост и красив край. Това название не е само гръмоко славословие, но и сърдечен благодарствен израз на много моряци и презморски странници, намерили спасение в западния залив, защитен от носа като от естествен вълнолом. През втората половина на XIV в., когато княз Добротица от владетелското коляно на Балик властвува над Приморска България, на Калиакра има великолепен дворец и победен стяг се веет от извисилата се над страшните канари страшна твърдина Калацера, разперила неуязвимо защитно крило над столицата на

Добротица Карвуна (днешният Каварна). Военен и търговски флот е имал своето пристанище в същите води, които са къпели снагата на Калиакра. И много подвизи на героични мъже са отпращали наблизко и надалеч славата на една земя, която вековете зоват Добруджа. . .

По време на турското заробителско нашествие населението на Каварна и околностите като беззащитно стадо подгонено от ордите на кръвожадните азиатски орди, намерило подслон в Калиакра, — но и своята смърт. Чудно предание рисува картината на това бягство и на опустошителната сеч, на която са били подложени българите по тия места. Жени, деца, старци — всички паднали под ударите на ятагана. Кръв рукинала върх снагата на Калиакра, та не само пурпурът на нейните макове, камъни и пръст потъмнял, но и сните прибрежни води станали алени. Веред разоренето, подобни на нежни цветя, останали незасегнати четиридесет прекубави девизи — да украсят разгулното пиршество на помрачените убийци. Идвай техния ред. И когато множеството окървавени ръце на злодеите се протегнали да се впият в беззащитните тела на девойките, касаело се не до живот, или смърт а до позор или чест. . . Настанал един от най-светлите и върховни мигове в човешкия живот, когато проявеният героизъм е толкова голям, че не може да бъде отразен от страниците на писаната история и се разлива в океана на безначалната и безкрайната легенда. . .

Сплели косите си, вкопчили ръцете си, следи трепетите на чистите си млади сърца в една любов и в едно безпримерно безстрашие, руменолитките девойки поемат друм към най-великата и странна голгота — морето. Един подвиг, който звучи като легенда: легендата за четиридесетте калиакренски девойки. . . С този героично-трагичен акорд завършва една част от многовековната безсмъртна симфония на Калиакра.

В началото на XV век по почин на султан Мурад II на Калиакра построяват дервишки манастир, около който изниква малко рибарско селище с пристан. Дервишкото теке, селището и многопрославеният нос преживяват невзрачни, мъртвородени дни, обединени под неизразителното име Гелари (или Геларе), което влиза за дълго време в речника на турци и добруджанци. Крепостните зидове са съборени. И като че тази повсеместна, изобилна кървавочервена багра, която е

просмукала образа на Калиакра остава да сведочи за пролятата кръв от нечетни човешки сърца, победила с червени вълни сините вълни на морето, с което Калиакра е в неравна битка и в братска дружба. Ковчегът на починал мохамедански пустинножител бива вдълбан в каменливия бряг. Това дава повод на християните да виждат в най-южната точка на носа гроба на свети Никола — покровител на моряците и в една изкуствена пещера в негова чест да построят скромно светилище. . .

През 1791 година във водите край Калиакра една руска ескадра, командувана от адмирал Ушаков напада турския флот, който бил на котвена стоянка. Турските моряци претърпяват съкрушително поражение и с бягство намират спасение в Босфор.

Годината 1912 е забележителна, че също в тези води български отряд торпедоносци напада далеч превъзходящата турска ескадра, и торпедото на „Дръзки“ нанася тежка рана на водаческия кръстосвач „Хамидие“, с която класическа победа бива записана героична страница в българската военно-морска история.

В дните на най-новата възродителна епоха за народа ни — епоха на мирно социалистическо строителство, Калиакра се възправя да стане един от стожерите на родния туризъм.

През 1950 година в подножието на Калиакра стартират за етапно маратонско плуване до Варна дозовски плувци. Тук започва черно-морският гребно-ветроходен поход — една прекрасна традиционна проява на ДОСО.

От Варна до Калиакра се пътува около 70 км по суша и около 30 мили по море. При наличността на прекрасни пътища — особено това се отнася до водния път! — и на превозни средства, гостуването на Калиакра е лесноосъществима задача — нали? Вещност, твърде много трябва да се поработи, за да се разчисти пътят за Калиакра и да се отмахнат много грозияци напастявания от нейния очарователен образ, причинени от жестоката ръка на вековете и на човешкото равнодушие и мудност. . .

Нос Калиакра е обявен за национален парк-музей, затова на първо време е нужно да се асфалтира пътят от Каварна до носа, да се построи пристан в западния залив за корабите на Крайбрежното плаване, да се очертаят и укрепят естествените тераси, да се очистят изкуствените пещери, да се извърши възможното залесяване на носа, да се

пострени хижа, музейно помещение с действителни и макетни експонати из историята на Калиакренската крепост, да се обучи колектив от екскурзоводи-калиакроведи, да се върши и пропаганда и да се правят всички възможни улеснения за най-масови посещения на Калиакра. . .

Тогава. . . тогава ти — предан приятел и драг гостенин на Калиакра — без география, история, логия и пътеводител в ръце, а застанал лице с лице срещу многоликата гиздост и многосъдържателната действителност, която се казва „Нос Калиакра“ ще пишеш красотата и радост, ще пишеш светлина и възторг направо от живото, буйнокръвното много старо и много младо сърце на Калиакра.

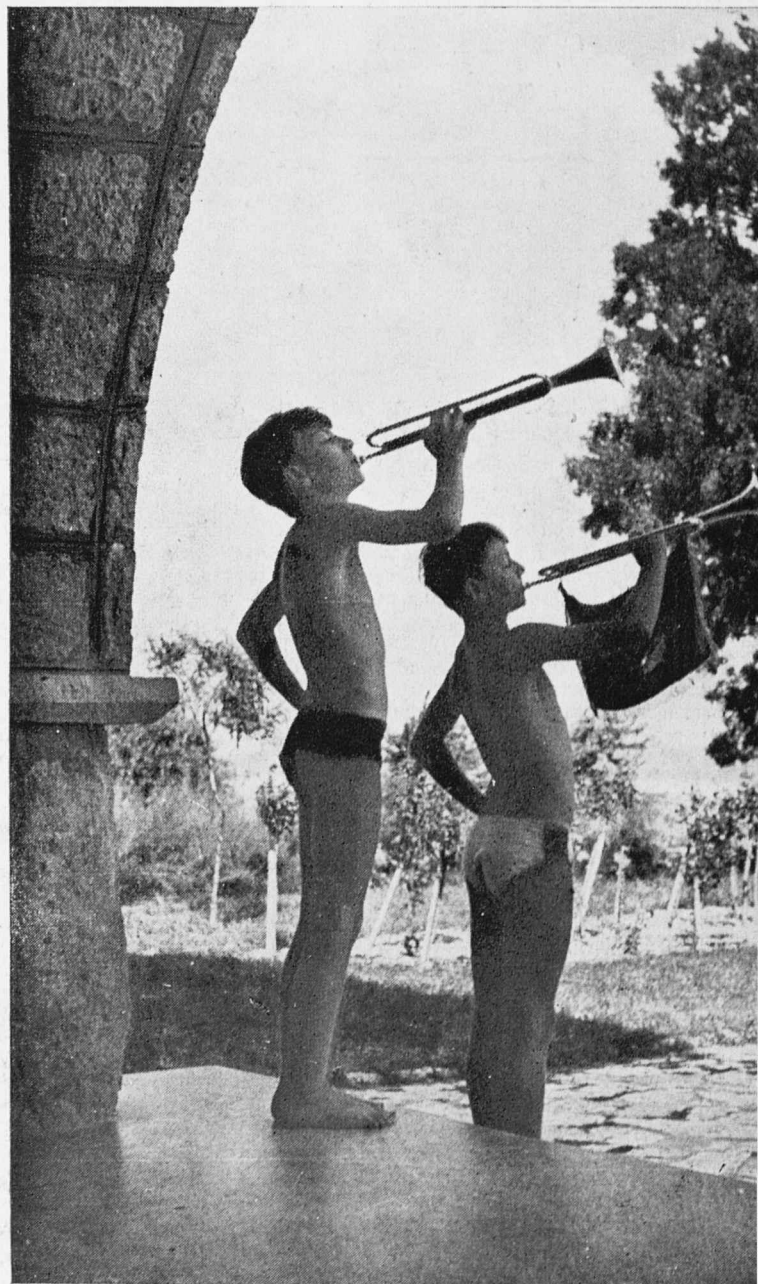
Огромните пещери в рамки от каменна резба, неизлечимата керемиденочервена багра на страхотно нависналите канари, които хвърлят бакренометаличен отблясък върху прибрежните води, пощадените от всеунищожаващия валак на вековете каменни зидове, самият горещ калиакренски въздух, подсладен от

ласките на бриза или отровен от гнева на северняка, акробатичната игра на красавиците-тюлени — и всичко около теб, плътното пропито с дъха на калиакренската повест — ще бъде в ръцете ти като уловена синя птица на блена, като златна ябъка, откъсната от теб като плод на познанието и на щастливата преживелица.

А световно рядката каменна беседа в най-издадената част на Калиакренската скала с този възшебен прозорец в каменно кръжило?! — Стъпи ли ти кракът тук, ти се намиращ на „Место за милиони“ в една театрална зала без постройка, без артисти, но с неповторимия спектакъл на калиакренската панорама: морският простор с бреговете до Емона и страхотно величавият северен залив с един райски кът, изтъкан от най-висококачествена натурална поезия, независимо от прозаичното си име Таук лиман — Кокоши залив!

Тогава. . . тогава легендарната, недостъпната, сънуваната, многожеланата, така майсторски славословена и възхвалявана Калиакра става твоя.

„Хубава си татковино! . . .“ — навсякъде из твоите чудни кътове възторжено тръби младостта

ПОДВОДНИЯТ

А. БЕДЖЕВ

Н. ГЮРОВ

СПОРТ

Всичко започнало от очилата. В 1932 г. в района на остров Капри двама японци се гмурнали с очила подобни на тия, които отдавна преди това се използвали от ловците на бисери. Приблизително в същото време в Франция снабдили такива очила с гумени резервуари за изравняване на налягането. Гмурците виждали добре под водата. Можели да се разглеждат отблизо големите доверчиви риби. Мисълта за лова на тия риби с копие или харпун се наложила от самосебе си. Следващият принос в развитието на новия спорт били перките на краката.

Скоро подводните плувци почувствували желанието да запазят за себе си и за другите това, което са видели и преживяли. Възникнала подводната фотография и кинематография. Още в 19 век Вилхелм Бауер и Луи Бутан са правили първите подводни снимки — факт, който не е твърде известен.

Но липсвали още „изкуствените хриле“ — автономен апарат за дишане под водата. Първо бил построен задоволителен подводен апарат по тъй наречения затворен цикъл — чрез използване кислород под налягане и патрон за пречистване от въглеродния двуокис, като азотът циркулира в целия процес

като инертен газ. Много подводни плувци, включително и един от най-големите такива — Хасе Хасе, използват само тоя апарат. Но дори и Хасе препоръчва за спортистите апарата с отворен цикъл — акваланга. Това е построеният през 1943 год. в окупирана Франция от най-изтъкнатия за сега в подводния спорт плувец конструктор и експериментатор Жак Ив Кусто заедно с инженера по газово оборудване Емил Таниян, акваланг (воден дроб), който използва обикновен чет въздух пресован до 150 или 200 атмосферни в стоманени бутилки. Чрез особен специален дихателен автомат въздухът се подава в количество и под налягане, прецизно, точно съобразно дълбочината и нуждите на плувеца. По този начин тоя великолепен апарат става просто опасен — тъй като не изисква никакви усилия при дишането той предразполага към безгрижие и непредпазливост, което може да доведе до трагични последици.

След войната развитието на подводния спорт доведе до възникване на цял отрасъл от промишлеността. На пазарите в чужбина се появяват комплекти от всевъзможни типове маски, шпорхели (дихателни тръбички) перки и харпуни. Прибори за гмуркане и подводни фотока-

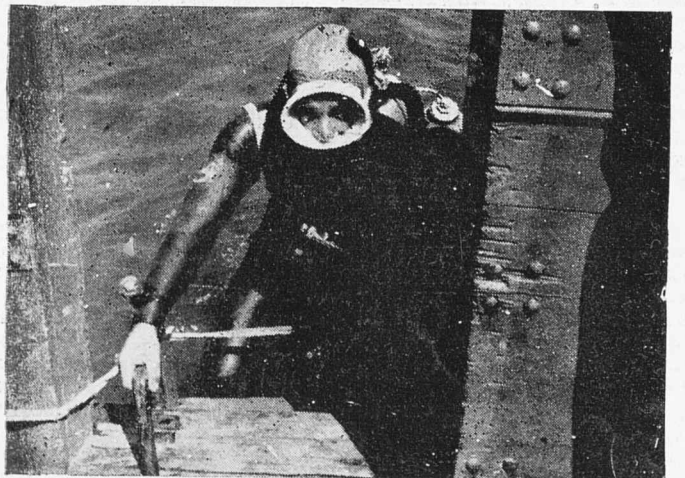
мери се пускат серийно. Илюстрирани статии и книги рекламират новия спорт. Основават се клубове на гмурци. Провеждат се първите международни състезания по подводен лов.

Подводното оръжие непрестанно се усъвършенствува. След първите копия, с дешните масово произведени харпуни с 4-метров бой рибата става лесна плячка. Най-старата подводна пушка „Наутило“ стре-

ляла с барут. Съвременните харпуни работят със състен въздух или въглероден двуокис. За лов на големи риби се използват даже харпуни със взривяващи се върхове. Нови възможности се очертават с електрическия харпун.

По средиземноморските брегове на много места са били намерени амфори от потънали римски кораби и така се появил нов отрасъл от науката — подводната археология. Огромни са възможностите, които подводният спорт предлага и при ихтиологическите и океанографски изследвания.

Мнозина може да си помислят, че подводният спорт е необикновено сложен и изисква дълги тренировки. Това е вярно само при използването на подводните дихателни апарати. Те стават веднага нена-

деждни, ако гмурецът е недостатъчно обучен и не се намира под постоянно наблюдение на т. н. подсигурител. Но съществува прост и безопасен начин за плуване под вода. За това са необходими само маска, шнорхел (дихателна тръбичка) и чифт перки. Всеки който умее да плува, може да се научи да се гмурка и да изпита увлекателни приключения като изследва тайните на морските дълбочини. Нашият варненски залив предлага прекрасни условия за развитието на новия извънредно увлекателен подводен спорт. При всичката си популярност на Запад, подводният спорт е недостъпен за много хора. Клубовете, в които той

ДОСО, със седалище колкото и да е чудно, в София. Това се дължи на факта, че в нашата столица засега интересът към подводния спорт е най-голям.

Най-общо казано, подводният спорт има два клона — гмурци и леководолази. Гмурец — това е подводен плувец с перки, маска и шнорхел — тръбичка за дишане, който с харпун в ръка се гмурка свободно на 4—6—10 метра дълбочина под повърхността (световен рекорд 39 м. — Раймондо Букер). Със съобразителност, смелост и скорост гмурецът се състезава при равни условия с бързите едри риби — кефали (предимно), лефери и др.

се практикува създават трудни бариери за постъпващите — встъпителните вноски са много високи.

В социалистическите страни, където на физическото възпитание се отделя огромно внимание, подводният спорт става достойно на най-широките маси на трудещите се. Тоя спорт най-силно е развит в СССР, Полша, Германия и др. В СССР, благодарение на големия ентузиазъм се създадоха в кратък срок множество клубове, групи и др. и в 1959 год. благодарение на големия индустриален потенциал, веднага бяха конструирани, изпитани и пуснати в производство два типа акваланги — „Подводник“

Стреля — удар, точно попадение, голямата риба се мяга бясно, гмурка се надолу сред скалите, стрелецът след нея — бърза хватка, омотаване с лина (перлоковия конец) на рибата към стрелата, бързо изплуване с плячката, запъхтия, но сияещ.

Другият и по-сложен вид подводен спорт са т. н. леководолази. При него спортистът, снабден освен с перки, маска и шнорхел (за резерв), също и с дихателен апарат, т. н. акваланг, свободно плува, подобно на риба, на дълбочина до 40 метра, където снабден с подводна фотокамера, прави снимки на животни, водорасли, скали, потънали

През миналата година към Морския клуб на ДОСО — Варна, се създаде самостоятелна секция по подводен спорт, колективен член на РСПС — София. Такива секции — клубове се създадоха и към Корбсо, Аквариума, ВМС, АСО и др. РСПС отдели от малкото доставени акваланги два за варненската секция, които заедно с останалите съоръжения по подводен спорт на членовете на секцията, предимно лични, в болшинството си построени саморъчно представляват скромната материална база на секцията. Но във всички секции усилено се експериментира и работи по постройката на нови самоделни апарати — акваланги. Построени и успешно

изпитани на море са първата подводна твърда камера, харпуни, маска, шнорхели и други съоръжения. Работи се по постройката на пневматичен харпун, нови камери, изпробват се подводни хидро-костюми. Подводната секция — Варна, завърши един теоретичен курс с 30 души подводни плувци, а сега води занятие втори курс. За по-нататъшното развитие на подводния спорт Морският клуб на ДОСО оборудва специален кораб. Би могло на Балкантурист да се препоръча откриването на една или две бази за подводно плуване и обучение, което би издигнало още повече нашия морски курорт пред очите на чужденците.

НАШИЯТ ЛЕКАР ВИ СЪВЕТВА

КАК ДА СЕ ПРЕДПАЗИМ ОТ СЛЪНЧЕВО ИЗГАРЯНЕ

Изгаряне на кожата от слънцето се получава при дълготрайно пряко действие на силна светлина или на ултравиолетови лъчи от слънчевия спектър и не се отличава по същество от изгарянията със кварцова лампа и други източници на светлина.

Степента на изгарянето зависи от силата и продължителността на облъчването. Съобразно с това се наблюдава зачервяване и оток на кожата до появяване на мехури в облъчените участъци от повърхността на тялото.

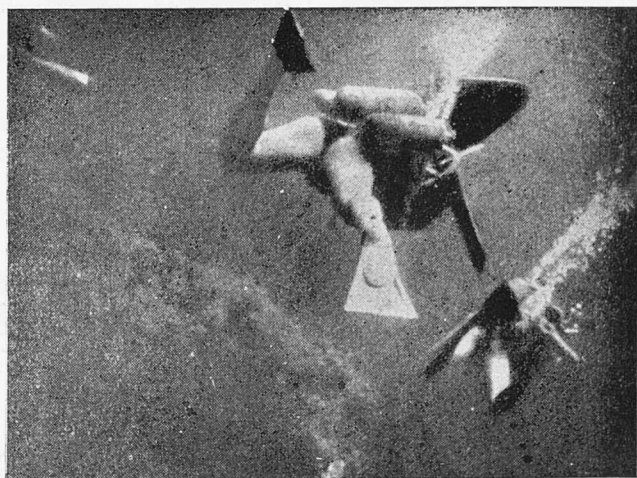
Признаци: чувство на напрежение и болка в областта на изгарянето, втрисане, температура, обща отпадналост, неразположение, главоболие и пр.

Лечението започва с незабавно преустановяване на облъчването; намазване на кожата с крем, дерматин, бадемово масло (може също орехово или краве масло), вазелин, ланолин, сок от краставици или кисело мляко; препоръчва се също и прилагането на компреси с компресол.

Профилактика: за да се избегнат неприятните последици на слънчевото изгаряне, необходимо е да се избягва продължителното излагане на слънчево облъчване; по време на къпаня на открито, след излизането от водата кожата трябва добре да се изсушава. Не бива да се употребяват при слънчеви бани и продължителен престой на открито сулфамидни и йодни препарати, а също и ревулзивни средства. През време на самото облъчване не трябва да се лежи на зелена трева, поради опасност от възникване на дерматити (кожни възпаления).

Препоръчва се с предпазна цел непосредствено преди излагането на тялото на слънчевите лъчи да се намазва кожата с крем или някаква мазнина или с мехлеми, съдържащи хинин, които намаляват местното действие на слънчевите лъчи.

Д-р В. Димитров

I и II модел, с две и една бутилка при 150 атмосфери, и „Украйна“ — с две бутилки при 200 атмосфери.

През миналата 1959 год. се създаде световна федерация на подводните плувци със седалище Кан и председател Жак Ив Кусто. В нея за наша чест, бе приета и нашата така млада републиканска секция по подводен спорт, създадена към

кораби и др. И този вид подводен спорт има прекрасни възможности край Варна — водата е топла, видимостта е добра, дъното е до 20—25 метра дълбочина, има доста интересни обекти — потънали кораби „Карол“ пред Варна, „Супербия“ при устието на Камчия, два други по на юг и вероятно множество още неоткрити.

ВИДИМА ТЪМА

Научно-фантастичен разказ

Аз разбира се направих голяма глупост като тръгнах в тази късна октомврийска вечер от гарата към вилата на моя приятел не по шосето, което заобикаляше, а направо през полето.

Едва светлините на гаричката се скриха зад хълма и аз се озовах в пълна тъмнина. След стотина крачки неусетно загубих пътеката. За да я намеря отново, даже опипах земята с ръце. Но не открих нищо друго, освен гнили картофени грудки. А светлинките на селището блещукаха далеч напред през клоните на рядката горичка. Не ми оставаше нищо друго освен да вървя към тях. Закрочих наслуки. Краката ми затъваха в ямичките, хлъзгаха се, препъваха се в лехите...

Изведнаж някъде из мрака долетя мъжки глас:

— Защо се мъчите, когато до вас има удобна пътека!

— Не за собствено удоволствие, разбира се. И вместо да задавате такива въпроси, кажете по-добре как да се добера до пътеката!

Прекрочих в ляво и хлътнах в яма, на дъното на която имаше вода.

— Ах, боже мой! — започна да се безпокои човекът. — Стойте! Аз ще ви превода.

След минута до мен сътно се откри висока фигура. Непознатият ме хвана внимателно за ръкава и ние закрочихме. Но след малко аз се подхлъзнах така, че едва не съборих и спътиика си.

— Знаете ли какво! — каза нерешително той. — По-добре е да ви дам очила. Само че...

— Какво биха помогнали тук очилата! — почудих се аз.

— Те не са съвсем обикновени. Позволяват да се вижда в мрака. Ей сега ще ви ги сложа. Само не пипайте нищо.

Тежичък, но жилив металически обръч обхвана главата ми. Пръстите на непознатия закрепиха на носа ми някаква дъгичка и очите ми се оказаха плътно закрити.

— Сега зажужете! — каза човекът. — Онова, което ще видите в първия момент вероятно ще ви поразят не малко! Ще ви обясня по пътя:

Той шракна някакво лостче до слепоочията ми и каза:

— Вече можете да погледнете.

Братя!... Къде попаднах аз! Сякаш ме бяха пренесли в някакъв фантастичен свят. Великолепен, но мрачен. Тъмната беше изчезнала. Като че всичко наоколо беше залято от светещи багри. Пред мен се разтиляше пламтящо поле. Към хоризонта то мъждееше като окислена мед. Там, сякаш заровени до фитила свещи, се издигаха неподвижните езичета на жълти пламъчета. Петнисти пурпурно-червени мъгливи браздяха небето, по което трептяха буреносни облаци. От тях върху всичко наоколо падаше двуцветна сянка.

Погледнах към краката си и се уплаших. Под мене имаше вода! В дълбините ѝ потрепваха мътно-кафяви водовъртежи. Страхът ми се увеличи, когато се огледах. До мен стоеше човешка фигура в плътно пристегнато палто с кафяво-червен цвят. Върху нажеженото ѝ почти до бяло лице, като зловеци въгленчета горяха очите.

Полудявам! — прониза ме ужасната мисъл, и от уплаха попилах с ръце главата си.

— По-внимателно! — извика предупредително фигурата и протегна към лицето ми кърваво-червените си ръце.

Но беше късно. Аз бях натиснал нещо в очилата и в същия миг се провалих в някакъв калейдоскопичен водовъртеж, в някакъв хаос от мъгляво светещи кълба, кръгове, петна, които меняха всеки миг формите, очертанията и краските си, извиваха се виелици... Вдигнах инстинктивно ръце, за да се предпазя от лятящото право към мен огнено облаче! Но... ръцете ми ги нямаше. И тялято ми беше изчезнало. Поточно то се беше превърнало в някаква маса с неясни очер-

тания, като да беше изтъкано от пари. За миг помислих че съм умрял, но мисълта ми продължава да живее в някакъв ефимерен свят.

Изведнаж ослепителен лъч светлина проряза ефира. Това беше вече връх на всичко. Побягнах като полудял. И неочаквано някъде от пустотата до мен долетяха отчаяни вопли:

— Стойте!... Стойте!...

Но аз тичах. Задъхвах се, падах — безсилен да разкъсам окръжилия ме хаос или да спра. По-точно бягаше моето тяло, което оставаше в предишния материален свят. То чувстваше болки, когато клоните го шибах по лицето, чуваше тропот на нечий крака...

Накрая изгубих съзнание.

Когато дойдох на себе си почувствах хлад. Лежах на земята и усещах до бузата си мократа трева. Главата ме болеше. Попипах, без да проглеждам очилата. Те обхващаха с дебелия си обръч тила ми. При слепоочията преминаваха в ребреста маска, която закриваше очите. Пред тях имаше гладки, подобни на жълтъд издатини.

Трябва най-напред да се избавя от тези очила! — помислих аз. И като замижах силно, страхувайки се от нови неприятности, започнах да натискам всички издатини, прилични на копчета и ключове. Едва докоснах някакво щитче и обръчът се разтвори. Снех очилата. Наоколо, както и преди, цареше мрак — непроницаем при земята и слабо просветлен на небето.

Станах. Сега, когато под краката ми отново се намираще милата стара земя, аз съобразих, че с мен не беше се случило нищо свръхестествено, а просто очилата заменяха по някакъв непонятен начин попадащите в очите му светлинни лъчи.

Прииска ми се отново да поставя очилата. Увереността, че мога да ги сваля всяка секунда ми вдъхна смелост.

Едва ги надянах — за целта трябваше само да съединя краищата на обръча — и наоколо ми отново закръжи ефирът. Направих няколко

крачки... Танцът на светлинният ефир беше удивително еднообразен. Когато ми доскуча да го наблюдавам, аз — в търсенето на нови усещания — натиснах щитчето, разположено при дясното ми слепоочие. Картината веднага се промени. Отново пламнаха езичетата на свещите. Само че сега те бяха по-наблизо. Горяха ярко и не бяха толкова страшни, колкото първия път. Стори ми се, че изогнените стволи растяха застинали криви мъгливи. Колко приличат на дървета — помислих. И като се вгледах по-добре съобразих, че това са наистина дървета. Ето стволът! Бръчките на кората изпъкваха с капризните си шарки и му придаваха обем. Огъвайки се клоните шумоляха леко, като при това създаваха илюзия за зловещо съскане на змии...

И така — аз се оказах владетел на съвсем изумителен, макар и непонятен прибор. Но къде беше стопанинът на очилата! Как да го намеря сега! Обмислих положението и реших, че е най-добре да отида у приятеля си, да се поизчистя, и след това да тръгна да търся непознатия.

Включих „светещият свят“ — това ми даваше възможност, макар и в непривично осветление, все пак да виждам познатите очертания на онова, което ме окръжава. Опътих се към възвишението. Когато стигнах на върха му буквално замрях от възхищение! От гъсталака на дърветата, като всред голяма кллада, се извисяваше като грамадна гъба от нажежени камъни зданието на църквата. Рошавите вейки лижеха матовопурпурните ѝ стени като огнени езици.

Познавах църквата. Тя се намираще в покрайнините на градчето, на около километър от вилата на приятеля ми. Спуснах се и минах покрай църквата. Вървах край рамката от дървета — факли, които се издигаха като разноцветни китайски фенерчета надолу по улицата.

Намерих вилата на приятеля си. Влязох в тъмния хол и позвъних.

— Кой е? — чух гласа на приятеля си.

— Аз съм.

— А! Сега ще ти отвори и ще запали светлината.

— Светлината! Защо? Тук е много светло. — отвърнах със смях.

— Тоест, как така светло! — удиви се той, като отваряше вратата. — Тъмно е като в гроб. — той превъртя ключа. Слетлината на 70-свещната крушка ме ослепи. Разперих инстинктивно ръце замижах и се придвижих с пипане.

— Какво ти е? — чух сподален глас.

— Как какво! Нищо.

— Нищо! Целият си в кал. И защо си поставил тази маска?

Огледах палтото си:

— Как! Нима това е кал. Това са сгъстени светещи капки от звездна материя, слепоце! И това не е маска, а очила. Магически очила.

С тях можеш да видиш същността на предметите. Изключи, моля те, светлината, защото тук е достатъчно светло!

— Ти... Тине си здрав!

Вместо отговор изрекох загадъчно:

— Пред теб е императорът на светещият свят и великият княз на танцуващия светлинен ефир. А ти, безока висулко, дрънкаш за някакво здраве.

Чух зад гърба си бързото затръшване на вратата. Изгасих светлината и се отпуснах в креслото. Протегнах уморените си крака и взех да разглеждам любопитно познатите предмети в стаята в новия им вид.

Като че стените бяха украсени с тъмен кехлибар. Таванът напомняше небе при залез. А розовата маслиница върху светло-вишневата маса сякаш беше напълнена със златна вода. Помръднах ръчката на очилата. Стените се замъглиха и изчезнаха в безкрая. Отново ме окръжи „танцуващият ефир“.

Вратата се пооткрехна. Превключих ръчката и видях на прага приятеля си. Суховатата му фигура — тя изразяваше едновременно и разсеяност и боязън — ми се стори много комична. Размях се. А той потрепери и изчезна.

Вече не ми беше до шегите. Време беше да почистя дрехите си и да похапна. Влязох, без да сменям очилата, в съседната стая и в миг примижах от непоносимо яр-

ката светлина. Изведнаж някой ме хвана здраво за ръцете.

— Що за шегите! — изкрещях аз.

— Спокойно, спокойно! — чух гласа на един от тези, чиито смътни фигури се мяркаха в околната светла мъгла.

Изтикаха ме от стаята. Напразно виках за помощ.

Вече на улицата, аз успях да разгледам противниците си. Бяха трима. На ръкавите на халатите им видях кръстове. Кръст имаше и на вратата на автомобила, зад който се спотайваше изплашен приятелят ми.

— Стойте! Та аз не съм луд... — започнах да крещя.

Но санитарите не слушаха. Третият — очевидно лекар — каза на приятеля ми:

— Според мен, другарят ви има... (последва някаква латинско название) — Правилно постъпихме като ни повънихте.

Изведнаж пред лекаря се появи високата фигура на моя непознат с кафявото палто.

— Не смейте да задържате този човек! — завика той като размахваше пред лицето на слисания лекар някаква бележка. — Аз съм инженер, а този човек провежда много важен опит по трансформация на светлинните лъчи.

Един час след това, инженерът, аз и приятелят ми — от лицето на когото все още не слизахе сконфузената усмивка — седяхме на чаша чай. Инженерът пушеше и с леко замислено изражение разказваше историята на едно от най-интересните открития.

— Вие, разбира се, знаете, че от целия спектър на електромагнитните трептения, човешкото око възприема съвсем тясната област на светлинните лъчи. Късовълновите — ултравиолетови, рентгенови и космически — а така също и дълговълновите — инфрачервени и радиовълни — в буквален смисъл не съществуват за нашето зрение. Наистина по косвен път съвременната техника направи някои от тези лъчи видими! Така ако вашата риза е изтъкана от изкуствени влакна, под действието на концентриран сноп ултравиолетови лъчи, тя ще засвети синьо.

— Вие, разбира се, знаете, че от целия спектър на електромагнитните трептения, човешкото око възприема съвсем тясната област на светлинните лъчи. Късовълновите — ултравиолетови, рентгенови и космически — а така също и дълговълновите — инфрачервени и радиовълни — в буквален смисъл не съществуват за нашето зрение. Наистина по косвен път съвременната техника направи някои от тези лъчи видими! Така ако вашата риза е изтъкана от изкуствени влакна, под действието на концентриран сноп ултравиолетови лъчи, тя ще засвети синьо.

— Вие, разбира се, знаете, че от целия спектър на електромагнитните трептения, човешкото око възприема съвсем тясната област на светлинните лъчи. Късовълновите — ултравиолетови, рентгенови и космически — а така също и дълговълновите — инфрачервени и радиовълни — в буквален смисъл не съществуват за нашето зрение. Наистина по косвен път съвременната техника направи някои от тези лъчи видими! Така ако вашата риза е изтъкана от изкуствени влакна, под действието на концентриран сноп ултравиолетови лъчи, тя ще засвети синьо.

— Вие, разбира се, знаете, че от целия спектър на електромагнитните трептения, човешкото око възприема съвсем тясната област на светлинните лъчи. Късовълновите — ултравиолетови, рентгенови и космически — а така също и дълговълновите — инфрачервени и радиовълни — в буквален смисъл не съществуват за нашето зрение. Наистина по косвен път съвременната техника направи някои от тези лъчи видими! Така ако вашата риза е изтъкана от изкуствени влакна, под действието на концентриран сноп ултравиолетови лъчи, тя ще засвети синьо.

— Вие, разбира се, знаете, че от целия спектър на електромагнитните трептения, човешкото око възприема съвсем тясната област на светлинните лъчи. Късовълновите — ултравиолетови, рентгенови и космически — а така също и дълговълновите — инфрачервени и радиовълни — в буквален смисъл не съществуват за нашето зрение. Наистина по косвен път съвременната техника направи някои от тези лъчи видими! Така ако вашата риза е изтъкана от изкуствени влакна, под действието на концентриран сноп ултравиолетови лъчи, тя ще засвети синьо.

— Вие, разбира се, знаете, че от целия спектър на електромагнитните трептения, човешкото око възприема съвсем тясната област на светлинните лъчи. Късовълновите — ултравиолетови, рентгенови и космически — а така също и дълговълновите — инфрачервени и радиовълни — в буквален смисъл не съществуват за нашето зрение. Наистина по косвен път съвременната техника направи някои от тези лъчи видими! Така ако вашата риза е изтъкана от изкуствени влакна, под действието на концентриран сноп ултравиолетови лъчи, тя ще засвети синьо.

— Вие, разбира се, знаете, че от целия спектър на електромагнитните трептения, човешкото око възприема съвсем тясната област на светлинните лъчи. Късовълновите — ултравиолетови, рентгенови и космически — а така също и дълговълновите — инфрачервени и радиовълни — в буквален смисъл не съществуват за нашето зрение. Наистина по косвен път съвременната техника направи някои от тези лъчи видими! Така ако вашата риза е изтъкана от изкуствени влакна, под действието на концентриран сноп ултравиолетови лъчи, тя ще засвети синьо.

— Вие, разбира се, знаете, че от целия спектър на електромагнитните трептения, човешкото око възприема съвсем тясната област на светлинните лъчи. Късовълновите — ултравиолетови, рентгенови и космически — а така също и дълговълновите — инфрачервени и радиовълни — в буквален смисъл не съществуват за нашето зрение. Наистина по косвен път съвременната техника направи някои от тези лъчи видими! Така ако вашата риза е изтъкана от изкуствени влакна, под действието на концентриран сноп ултравиолетови лъчи, тя ще засвети синьо.

— Вие, разбира се, знаете, че от целия спектър на електромагнитните трептения, човешкото око възприема съвсем тясната област на светлинните лъчи. Късовълновите — ултравиолетови, рентгенови и космически — а така също и дълговълновите — инфрачервени и радиовълни — в буквален смисъл не съществуват за нашето зрение. Наистина по косвен път съвременната техника направи някои от тези лъчи видими! Така ако вашата риза е изтъкана от изкуствени влакна, под действието на концентриран сноп ултравиолетови лъчи, тя ще засвети синьо.

— Вие, разбира се, знаете, че от целия спектър на електромагнитните трептения, човешкото око възприема съвсем тясната област на светлинните лъчи. Късовълновите — ултравиолетови, рентгенови и космически — а така също и дълговълновите — инфрачервени и радиовълни — в буквален смисъл не съществуват за нашето зрение. Наистина по косвен път съвременната техника направи някои от тези лъчи видими! Така ако вашата риза е изтъкана от изкуствени влакна, под действието на концентриран сноп ултравиолетови лъчи, тя ще засвети синьо.

— Вие, разбира се, знаете, че от целия спектър на електромагнитните трептения, човешкото око възприема съвсем тясната област на светлинните лъчи. Късовълновите — ултравиолетови, рентгенови и космически — а така също и дълговълновите — инфрачервени и радиовълни — в буквален смисъл не съществуват за нашето зрение. Наистина по косвен път съвременната техника направи някои от тези лъчи видими! Така ако вашата риза е изтъкана от изкуствени влакна, под действието на концентриран сноп ултравиолетови лъчи, тя ще засвети синьо.

— Вие, разбира се, знаете, че от целия спектър на електромагнитните трептения, човешкото око възприема съвсем тясната област на светлинните лъчи. Късовълновите — ултравиолетови, рентгенови и космически — а така също и дълговълновите — инфрачервени и радиовълни — в буквален смисъл не съществуват за нашето зрение. Наистина по косвен път съвременната техника направи някои от тези лъчи видими! Така ако вашата риза е изтъкана от изкуствени влакна, под действието на концентриран сноп ултравиолетови лъчи, тя ще засвети синьо.

— Вие, разбира се, знаете, че от целия спектър на електромагнитните трептения, човешкото око възприема съвсем тясната област на светлинните лъчи. Късовълновите — ултравиолетови, рентгенови и космически — а така също и дълговълновите — инфрачервени и радиовълни — в буквален смисъл не съществуват за нашето зрение. Наистина по косвен път съвременната техника направи някои от тези лъчи видими! Така ако вашата риза е изтъкана от изкуствени влакна, под действието на концентриран сноп ултравиолетови лъчи, тя ще засвети синьо.

— Вие, разбира се, знаете, че от целия спектър на електромагнитните трептения, човешкото око възприема съвсем тясната област на светлинните лъчи. Късовълновите — ултравиолетови, рентгенови и космически — а така също и дълговълновите — инфрачервени и радиовълни — в буквален смисъл не съществуват за нашето зрение. Наистина по косвен път съвременната техника направи някои от тези лъчи видими! Така ако вашата риза е изтъкана от изкуствени влакна, под действието на концентриран сноп ултравиолетови лъчи, тя ще засвети синьо.

— Вие, разбира се, знаете, че от целия спектър на електромагнитните трептения, човешкото око възприема съвсем тясната област на светлинните лъчи. Късовълновите — ултравиолетови, рентгенови и космически — а така също и дълговълновите — инфрачервени и радиовълни — в буквален смисъл не съществуват за нашето зрение. Наистина по косвен път съвременната техника направи някои от тези лъчи видими! Така ако вашата риза е изтъкана от изкуствени влакна, под действието на концентриран сноп ултравиолетови лъчи, тя ще засвети синьо.

— Вие, разбира се, знаете, че от целия спектър на електромагнитните трептения, човешкото око възприема съвсем тясната област на светлинните лъчи. Късовълновите — ултравиолетови, рентгенови и космически — а така също и дълговълновите — инфрачервени и радиовълни — в буквален смисъл не съществуват за нашето зрение. Наистина по косвен път съвременната техника направи някои от тези лъчи видими! Така ако вашата риза е изтъкана от изкуствени влакна, под действието на концентриран сноп ултравиолетови лъчи, тя ще засвети синьо.

— Вие, разбира се, знаете, че от целия спектър на електромагнитните трептения, човешкото око възприема съвсем тясната област на светлинните лъчи. Късовълновите — ултравиолетови, рентгенови и космически — а така също и дълговълновите — инфрачервени и радиовълни — в буквален смисъл не съществуват за нашето зрение. Наистина по косвен път съвременната техника направи някои от тези лъчи видими! Така ако вашата риза е изтъкана от изкуствени влакна, под действието на концентриран сноп ултравиолетови лъчи, тя ще засвети синьо.

на съществуващите нощни бинокли.

Ние виждаме окръжаващите ни предмети само поради това, че те отразяват светлината. Залезът на слънцето означава за нас настъпване на тъмнината. Но много грешни оня, който мисли, че с настъпване на мрака угасва всяка светлина. Камъкът, дървото, металът — всички вещества продължават да светят и то по различен начин. Те излъчват в пространството дълговълнови инфрачервени лъчи, които, в спектъра, лежат непосредствено до червената област. Тези лъчи се наричат още топлинни. Колкото по-висока е температурата на тялото, толкова инфралъчението е по-силно. Например спектърът на електрическата крушка се състои само от пет процента видима светлина. Останалите 95 процента попадат в инфрачервената област. Те именно нагряват стъкленото балонче на крушката така, че е невъзможно да се докоснем до него.

С помощта на електронно-оптически преобразования „нощните бинокли“ позволяват да се види инфрасветлината. Ползвайки се от такъв бинокъл летецът може да разгледа добре всяка местност, дори тя да е обвита в нощна мъгла. И въпреки това „нощните бинокли“ са несъвършени. Те „виждат“ по-лошо, отколкото човешкото око през деня. Особено лошо различават те предмети, инфрасветлината на които е слаба.

Инженерът поглади слепите си очи. Забелязах, че пръстите на дясната му ръка бяха нашарени от ситни белези!

— Сега, — продължи той — полупроводниците извършват революция в техниката. Успехите в тази насока направиха възможно създаването на очилата, от които вие така неудачно се ползувахте преди малко. Ние, например, установихме, че пластинка от чист сицилий, чиято повърхност е обработена с пари от редкия елемент Скандий, става изключително чувствителна към диапазона на дълговълновите електромагнитни излъчвания. Даже толкова нищожно количество от инфрасветлина, което дава ледът, предизвиква в пластинката незначителен, но напълно уловим електрически ток. Тази полупроводникова пластинка се оказва възшебно око, което вижда как светят „тъмните тела“ С помощта на

специален усилвател и плоска електронно-лъчева тръба, изображенията на предметите, получени от полупроводниците и превърнати в електрически ток, ние проектираме на светящ екран. Направихме нещо, подобно на малък цветен телевизор.

— Извинете! — прекъснах го аз. — „Светещият свят“ — това е светът на инфра-лъчите. А „Танцуващият светлинен ефир“, ако ми позволите да го нарека така?

— В спектъра на електромагнитните трептения инфралъчите граничат с радиовълните. Именно силициево-скандиевата пластинка ни даде неочакваната възможност да „видим“, освен инфралъчите, още и радиовълните.

— Значи светлинната буря, в която попаднах...

— Точно тогава вие видяхте радиовълните.

— А лъчът, който така ме изплаши?

— Вероятно сте попаднали в зоната на някой радиоканал!

— И още един въпрос! — побързах аз да върна разговора в предишната насока. — Какви са тези белези по пръстите ви?

— Веществени спомени за трудностите, които срещнахме при създаването на очилата.

— Наверно очилата ще измерят голямо приложение в практиката?

— Да. Те позволяват да се вижда нощем не по-лошо отколкото при дневна светлина. Вие вече имате възможност да се убедите, нали? Освен това, наскоро получихме писмо от Кримската астрофизическа обсерватория. Там сега изпробват прибора. Нали ви говорих за лампичката. Като прави видима невидимата светлина приборът усилва десетки пъти яркостта на звездите. Освен това той заставя, така да се каже, инфразвездите да избухват. Та-а, астрономите пишат, че с помощта на нашия прибор им се удало да фотографират планетната система на Сириус. Както виждате, това е вече второто практическо приложение.

— А какво ще бъде третото?

— Виждате ли, ние — инженерите — сме внимателни. Затова на въпроса ви за практическото приложение на „виждането“ на радиовълните аз отговарям: то без съмнено ще бъде използвано.

— А какво ще бъде използвано?

— Виждате ли, ние — инженерите — сме внимателни. Затова на въпроса ви за практическото приложение на „виждането“ на радиовълните аз отговарям: то без съмнено ще бъде използвано.

— А какво ще бъде използвано?

— Виждате ли, ние — инженерите — сме внимателни. Затова на въпроса ви за практическото приложение на „виждането“ на радиовълните аз отговарям: то без съмнено ще бъде използвано.

— А какво ще бъде използвано?

— Виждате ли, ние — инженерите — сме внимателни. Затова на въпроса ви за практическото приложение на „виждането“ на радиовълните аз отговарям: то без съмнено ще бъде използвано.

— А какво ще бъде използвано?

— Виждате ли, ние — инженерите — сме внимателни. Затова на въпроса ви за практическото приложение на „виждането“ на радиовълните аз отговарям: то без съмнено ще бъде използвано.

— А какво ще бъде използвано?

Превел: Н. ДРАГАНОВ

Варна през веко вете

ОДЕСОС ПРЕЗ КЪСНАТА АНТИЧНОСТ

Димитър ДИМИТРОВ

Първият голям удар, който сложил край на спокойното и цветущо съществуване на Одесос, му нанесли готите. При своето нахлуване в българските земи през 248-251 г. те опустошили и околностите на Одесос. Въпреки, че самият град изглежда останал недокоснат, разоряването на района му подкопало икономическото му благосъстояние. Нараснало значение на близкия Марцианопол от друга страна не позволило за повече от век издигането на града. Той се съживява за кратко време през 60-те години на IV в., когато във връзка с военните действия в долнодунавските земи имп. Валент прекарал почти три години в североизточна България, при което главната му база бил Марцианопол. Особено се засилила по това време дейността на пристанището на Одесос, което било нарочно поправено. През този кратък период на разцвет по всяка вероятност е била построена голямата обществена баня, открита през 1960 г. на ул. „Червеноармейска“, над пристанището.

Наскоро след това обаче над града се изсипали големи бедствия. Едно след друго следвали нападенията на готи, на хуни. Готските и хунски нападения, които продъл-

жили до средата на V в., както и кризата, която обхванала целия робовладелски свят, подкопали икономиката на Одесос. Известна дейност развивало само неговото пристанище.

От V в. важна роля в живота на Одесос започва да играе християнската църква. Със щедрата подкрепа на държавната власт, която желала да използва християнската религия за да заздравя своето разклатено положение поради недоволството на робите и бедните, християнската община в Одесос се сдобила с обширни земи, които я превърнали в най-крупния земевладелец в района. Както научаваме от един документ от имп. Юстиниан (527-565), тя е владеела в околностите

на града обширни имоти главно лозя и градини, както и много къщи. Църковните имоти са били обработвани от прикрепени към земята селяни. Богатствата, които са влизали в ръцете на християнската община, са й позволявали да строи големи и богато украсени църковни сгради. С великолепно подова мозайка е бил послан подът на една църква, открита на ул. „Цар Крум“. С богата архитектурна украса се е отличавала и църквата в местността „Пиринч тепе“, в района на Сухия док. Най-ясна представа за това строителство обаче добиваме от църквата-манастир в местността „Джанавара“. Великолепно изработените от мрамор архи-

тектурни детайли, подовите мозайки и изисканите линии на сградата я правят един от най-ценните архитектурни паметници от древността. Интересна находка от тази църква са трите мощехранителници от мрамор, сребро и злато със скъпоценни камъни, вложени едно в друго, открити под олтара ѝ.

Важен момент в политическата история на Одесос от началото на VI в. е ролята, която градът е играл в народното въстание против робовладелската власт, ръководено от комеса на федератите в североизточна България Виталиан. В 512 г. гражданите на Одесос отворили тайно градските порти на войските на Виталиан, които пленили тук големия византийски гарнизон, който трябвало да ги преследва.

От втората половина на V в. и главно по времето на имп. Юстиниан, Одесос преживял последният си разцвет. Особено ценни сведения за живота на града по това време черпим от проучването на обширния градски некропол, центърът на който се намира на мястото на сегашния пазарен площад. От надгробните надписи от некропола ние научаваме, че в началото на VI в. в Одесос са се заселили значителен брой заможни семейства от Мала Азия и Егейските острови. Това са били предимно търговци, какъвто е бил и търговецът Данаил отс. Тарутиа. Оксихолий от остров Пеле бил арматор (корабостроител и притежател на кораби). Освен търговията и корабоплаването, в града са били добре развити каменоделството, строителството, златарството. Освен това твърде развито е било и виноделието.

В резултата на нарасналото

Капител „равенски тип“ от раннохристиянска църква в Одесос

икономическо значение на Одесос през VI в., с указ на Юстиниан от 36 г. той е бил издигнат в центъра на така нар. квестура екзезцитус. Тази квестура, която е

Надгробен паметник на Георгия жена на Домнин

имала за задача да се бори против нахлуващите от север племена, е обхващала провинциите Мизия и Скития (Западното Черноморие) и е стигала чак до остров Кипър. Във връзка с така нарасналото си административно значение, Одесос се оживил и като морски съобщителен въ-

Изглед на раннохристиянския храм в м. „Джанавара“

зел. В него освен квестора, са се намирали и важни правителствени чиновници от неговия щаб — примикерии, скринирии и др. С превръщането на Одесос в център на квестурата са били взети мерки и за неговото военно укрепване. Крепостните му стени са били поправени и заздравени. Надземните им части, както показва направените на пл. „Екзарх Йосиф“ изкопи, са били построени от редове големи каменни блокове, редуващи се с тухлени пояси. Към това време трябва да причислим и най-големия до-

стигнал до нас паметник от античния Одесос — обширната сграда, известна под името Римската кула. За нараналите нужди на администрацията находящата се на това място по-стара сграда е била преустроена и разширена, като е обхванала площ от повече от 10000 м². Благодарение на удивително здравия си градеж, тази сграда, въпреки варварското ѝ разрушаване в продължение на повече от 1200 години, са оцелели значителни части, които се откриват при разчистването на дебелия 5-6 м земен насип.

Още към края на царуването на Юстиниан, и особено след смъртта му (565 г.), за североизточните български земи настъпили тежки години. Сега вече нищо не могло да спре нахлуващите откъм север многобройни племена на авари, прабългари и др. Жестоко пострадал Одесос през 80-те години на VI в. когато силни аварски отряди нахлули в околностите на града и опустошили всичко. При тези нападения към 586 г. е била разрушена и църквата-манастир в м. „Джанавара“. Въпреки че по всяка ве-

роятност градът не е бил превзет от аварите, опустошаването на неговия район и невъзможността да се спрат набезите на северните „варварски“ народи не му позволили повече да се оправят. Наскоро след това, в началото на VII в. неговото име се губи в историята. За последен път името на Одесос се споменава във връзка с един поход, който в 595 г. византийският пълководец Петър предприел срещу славянски отряди в околностите на Марцианопол.

ПЪРВОТО БЪЛГАРСКО УЧИЛИЩЕ ВЪВ ВАРНА

Велко ТОНЕВ

Подемът в нашите земи, започнал в края на XVIII и началото на XIX в. постави като неотменна необходимост въпросът за икономическото, политическото и културно-национално освобождение на българския народ. Борбата за разрешаване проблемите на възраждането придобива по-организиран и съзнателен характер, едва през втората четвърт на XIX в. и се изразява в този начален етап, като борба преди всичко за националната българска просвета и самостоятелна църква. Това бе период на съзряване и оформяне на българската нация.

Борбата на варненските българи за културно-национална независимост започва доста късно, едва след Кримската война. Причините за това се коренят както в условията на обществено-икономическия живот така и в етническият състав на населението на града. Стопанският подем тук започва към 30—40-те години на миналия век и особено след вдигане забраната на житната търговия. По-късно възникват търговски къщи и акционерни дружества, като банка „Звезда“, основана през 1863 г., „Българско търговско дружество“, основано през 1869 г. и др.

Към Варна, която до средата на м. в. е заселена почти изцяло с турци и гърчещи се гагаузи се устремява поток от българи от вътрешността на страната и особено от балканските селища. Тук те донасят и по-високия

български дух на родните си места. Това е бавен и мъчителен процес, и към 1865 г. при един почти 20,000 град, има едва 120 български семейства. А. П. Вретос, гръцки консул във Варна през 1856 г. съобщава следното: „Населението на Варна възлиза приблизително на 16,000 души, от които 8,000 турци, 6,100 гагаузи и българи, 1,000 арменци и евреи и 150 гърци-ионийци. Откакто в 1840 г. се позволи на българите да изнасят направо за чужбина храните си, Варна направи голям напредък.“

Пробуждането и организацията на българите в града се задържа още повече от подема на гръцкия панеленизъм, от стремежа за духовно господство и погърчване на българите, използвайки силното въздействие на църквата и училището.

През 1860 г. настъпват промени, които ускоряват събитията в града. На 3 април, Ил. Макариополски обявява в Цариград независимостта на българската църква. Малко преди това във Варна пристига първият руски вице-консул А. В. Рачински, пламенен българофил, който още с пристигането си, се заема да раздвижи и подпомогне морално и материално българите. В резултат на това на 11 май 1860 г. се образува българска училищна община, чиято основна задача е откриване на българското училище. На отправената в Търново молба до П. Р. Славейков да им изпрати учител, последният се отзовава и през

м. юни пристигат първия български учител във Варна Константин Т. Арабаджиев.

По гръцки интриги, че училището се открива не от българската община, а от руското консулство и преследва други политически цели, турските власти отказват разрешение за откриването му. Стига се до остри стълкновения между българските първенци и гръцкия владика, и едва тогава въпросът е разрешен положително.

На 12 август 1860 г. вкъщата на брадваря Пейко Пенев (до дн. площад „Екзарх Йосиф“) е тържествено осветено и открито българското училище. Учебните занятия започват наскоро след тона, с около 60 деца, и приключват към края на м. юни с годишен изпит. Обучението се води по букваря на Неофит Бозвели „Славянское детоводство“. Всички разходи по издръжката на училището се осигуряват от волните пожертвования на малобройното българско население. Големи са заслугите в това отношение на бележитите варненски възрожденци и патриоти: х. Стамат Сидеров, Константин М. Тюлев, Христо Попович, х. Ради Мавридов, свещ. Константин Дъновски, братя Никола и Сава Георгиевичи и др., чиято дан за пробуждането на българската мисъл и дело, им отрежда видно място в историята на града.

Постепенно учениците се увеличават, училището укрепва и се разширява. През 1862 г. се построява нова

училищна сграда (дн. Музей на Възраждането). Същата година тук идва и учителствува известния възрожденец Сава Доброплодни, при когото училището се развива в непълно класно, а взаимоучителния метод се приема като основен метод на обучение. Във Варна учителствуват видни възрожденски учители като П. Р. Славейков, Георги Живков, Никола Бацаров, Димитър Станчев, Виктория Живкова (Вела Благоева) и др.

През 1868/69 г. се открива и девическо училище, което заедно с мъжкото класно уще след Освобождението прерастват в държавни гимназии.

Първото българско училище изиграва голяма роля за пробуждането на българския дух, изчезнал през вековете на мрачното турско робство. Дело на шепата тогава българи, то е забележително събитие, характеризиращо възраждането на българщината в един град, удавен в гърцизъм и гагаузщина. В годините до Освободителната война, то е истински и единствен център на цялостния духовен политически и културен живот на града.

Факелът на българското просвещение във Варна, запален преди 100 години, даде обилна светлина. Днес отбелязвайки големия напредък на народното образование и култура, ние отдаваме заслужена почит на ония първи пионери, чиято пожертвовательност, себеотрицание и пламенно родолюбие са пример на всеотдайно служене на народа.

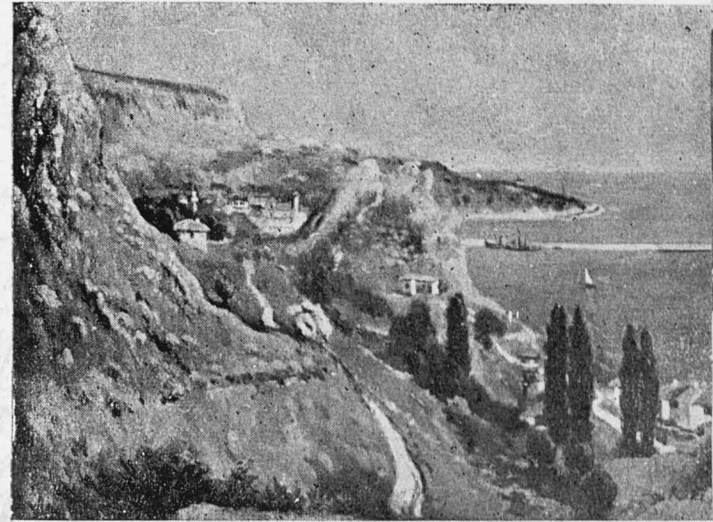
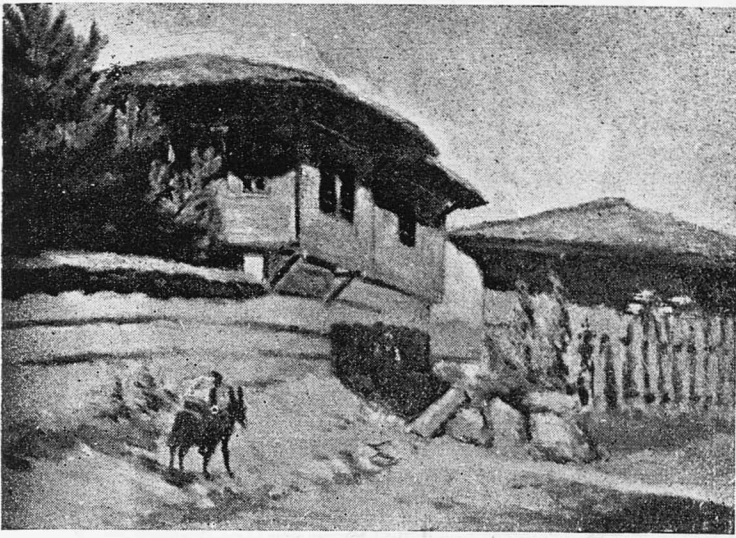

Богата и щедра е нашата земя

Снимка: В. Каров

В АТЕЛИЕТАТА НА
ВАРНЕНСКИТЕ ХУДОЖНИЦИ

В ТОЗИ БРОЙ НИ ГОСТУВА
ХУДОЖНИКЪТ ЧАНКО ПЕТРОВ

Балчик

Стари къщи

Знаменосецът на Ботевата чета

БЕЛЕГ НА ВРЕМЕТО

М. ДИМИТРОВ

Ако преди един-два века колониалната експанзия е била белег на тогавашната епоха, днес ние сме свидетели на нещо ново в историята на колониалните страни: веригите на робството се късат, земята пари под краката на колонизаторите.

Настъпва неударимо краят на позорния колониализъм. Редица страни в Азия и Африка извоюваха своята независимост. Други водят героична борба и са на път да я извоюват. В Латинска Америка трудещите се не се помиряват с господството на североамериканските монополи. Примерът на Куба — „искра в сухата степ“ — вдъхновява борците за национална независимост. Ненавистните господари от Север не могат да разчитат на покорните си слуги от рода на доминиканския диктатор Трухильо. Дори „приятелските посещения на добра воля“, които Никсън и Айзенхауер предприеха в Южна Америка и Далечния изток станаха повод за манифестации под лозунга: „Янки, вървете си у дома!“.

Такъв е неумолиният ход на историческото развитие и нищо не може да го спре.

Един от белезите на нашата епоха е разпадането на колониалната система.

Освободителното движение на народите от колониалните и зависимите страни получи силен тласък особено след Октомврийската социалистическа революция. И днес то е под влиянието на идеите на Великия октомври. Дали става дума за нарастващото влияние на комунистическите партии — в Китайската народна република, в Корейската народно-демократична република, в ДР Виетнам те са ръководещи партии, в Индия, Индонезия и другите компартии се ползват с неоспорвано влияние и авторитет — или за борбата на патриотичните сили, независимо от политическите идеи и различия, навсякъде се вижда връзката между освободителното движение и идеите на Октомврийската революция.

Затова няма нищо чудно, че освободителното движение на народите в колониалните и зависимите страни се посреща по коренно различен начин в лагера на капитализма и в лагера на социализма.

Колонизаторите и техните представители в печата, в международните организации, дори в ООН, излизат от кожата си, за да обърнат нещата в свой интерес, да направят черното бяло. Ако им върва човек, колониалните завоевания са били извършвани в интереса на... поробените народи. Нещастните жители на колониалните страни не били в състояние да се самоуправляват и ето, колонизаторите решили да се нагърбят с тази тежка, неблагодарна и едва ли не разорителна задача. Не закъсниха „научни“ оправдания и основания на колониализма.

„Негрите са на твърде ниско стъпало на развитие. Мозъкът на африканеца е много по-лек, отколкото на европейца; негрите са междинно звено между маймуната и човека“ — твърдят антрополозите-расисти. Етнографите събират всякакви колекции от домашни съдини, сечива, облекло, за да покажат колко са изостанали жителите на Черна Африка и колко са неподатливи към културата. Историчите изкарват страните на юг от Сахара за страни без история. Така излиза, че там никога не е имало държави и народи, а само племена, които са неспособни да се управляват и на които трябва да се направи услугата — да се подчинят с огън и меч.

Към тази тежка артилерия на расизма се присъединяват повече или по-малко пискливи пукала — всевъзможни етнолози, изкуствоведи, пътешественици, ловци на диви зверове, колониални офицери, репортери, мисионери. Всички те закръгват картината на африканската неподатливост към културно развитие и на колонизаторското великодушие и пожертвувателност.

Бардът на английския империализъм и колониализъм, писателят Ръдлард Киплинг обобщил: „Тежко е времето на белите в колониалните страни, защото те внасят културата и цивилизацията сред диваците“.

И наистина, колонизаторите внесоха и култура, и цивилизация.

Милиони негри бяха изловени като добичета, оковани във вериги и откарани чак в Америка, за да създават богатствата на плантаторите; в колониите засвирепствува безогледна расова дискриминация; на местните жители бе отнета земята и те бяха изтласкани в безлюдни резервати; започна безмилостна експлоатация на природните богатства и на човешкия труд: наистина, това беше тежко бреме, черни грижи за белите господари.

Няма думи, за да се окачествят тези „грижи“. Зверщина, кръвожадност, ненаситност, експлоатация — това са безобидни, невинни думи, когато трябва да се охарактеризира колониализмът.

Само статистиката би могла да даде някаква бледа представа за размера на жестокостите и страданията, които се крият зад думите „колониални завоевания“, „колониален режим“.

Но има ли такава статистика, която ще ни каже колко милиона души са избити по безчовечен начин, колко са пребитите и осакатените, колко тона кръв и създи са изтекли, колко мъки са претърпели народите на колониалните и зависимите страни? Има ли някаква мярка за човешкото страдание?

Ние можем само да съобразяваме, да си мислим и представяме какво се крие зад сухите цифри:

„Населението на Конго е наброявало 30 милиона души при завоюването на страната от белгийските колонизатори преди 84 години. В 1915 година то е 15 милиона. Днес жителите на Конго са малко повече от 13 милиона души“.

Къде са отишли 17-те милиона? Къде са другите 20—30 милиона, естественният прираст за тези години?

В изложбите за „процфтяващо Конго“, в музея „Конго“ в Брюксел грижливо се отбягва всичко, което може само да загатне за тези въпроси — камо ли да им отговорим.

Остава да се благодари на колонизаторите за „великодушието“, за „грижите“, които тъй безкористно са полагали цели десетилетия и векове... Колкото за реда, цивилизацията и прогреса, които френските, английските, испанските и португалските завоеватели са занесли на покорените народи, те са налице:

Редът? — В расистките закони и наредби, които повеляват черният работник да получава десет пъти по-ниски надници за същата работа от белия работник;

Цивилизацията? — В пустинните резервати, в претъпканите мръсни и смрадни квартали (французите ги наричат градове-бидони), отредени за законните собственици на природните богатства в Африка.

Прогресът? — В затъпяващата мизерия, в „екзотиката“ на дрешите, на проядените от болести и смазващ труд тела, в угасналите от тегла и трахома очи на туземците, които се срещат по илюстрираните картички-реклами за „екзотичния живот там-долу“.

Мир, ред, култура... от вчера ли тези думи служат на завоевателите като параван за мръсните им дела? Още Тацит писа: „Превръщат земята в пустиня и наричат това мир“...

Но за колонизаторската „идиллия“ в Африка настъпи край. От дълбок резерв на империализма, колониите се превърнаха в открити рани. И ето — една след друга в Африка се явиха нови държави — Гана, Гвинея, федерацията Мали, Малгашката република, Конго... На дневен ред е независимостта на някои английски колонии. В Алжир се води от шест години жестока война, която ще завърши само с призоваването на алжирския народ като отделна самостоятелна нация.

Империалистите са изплашени не на шега. И ето, те се разтичаха да спасяват позициите си. Но времената се промениха и затова различията са методите, които се сочат на Запад като изход от неприятното положение.

Старите, закостенели, твърдоглави колонизатори, ултраколониите, са за класическите средства: „твърдата ръка“, безогледните насилия, наказателните експедиции, безмилостната изтребителна война срещу народите на колониалните страни.

Новите, „но-либерални“ колониалисти се мъчат да бъдат „гъвкави“: те замениха ненавистното име „колониална империя“ с по-благозвучни: „Британска общност на народите“, „Френски съюз“, те дават сакати конституции, съгласяват се на незначителни отстъпки, за да запазят икономическите си и стратегически позиции.

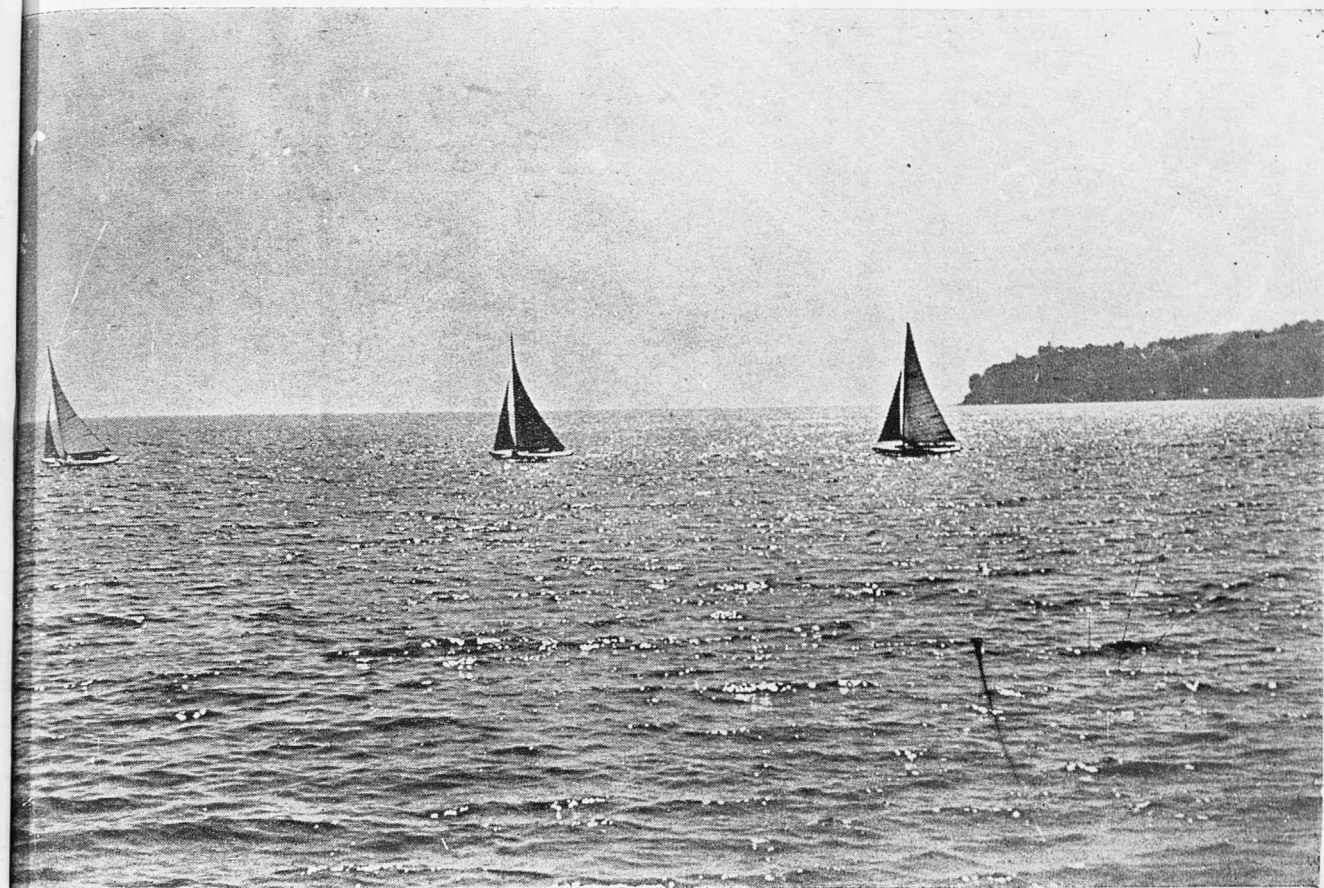
Особено „либерални и великодушни“ са американските империалисти. На думи — когато се касае да заместят своите „съюзници“ — те са против отживелия колониализъм, подкрепят — срещу икономически концесии (които скоро се превръщат за зарибачии условия) племенната аристокрация, феодалните вождове срещу колонизаторите. В ООН САЩ обикновено избягват да заемат „компрометиращи“ становища, като ту шантажират съюзниците си, ту съветват към благоразумие подопечните страни. Старите и новите методи на колониалистите се редуват, преплитат, противопоставят, но по същество те се все същите заробващи методи, защото преследват една и съща цел: запазването — под една или друга форма — на колониалното господство.

В Алжир, Кения, Ангола и другите свирепствуват ултраколониалистите. В Конго, Южен Виетнам, Киняр „играта“ е по-сложна. Там се дава „независимост“ и се сеят раздори, инсценират се „експедиции“ на патриотичните сили, за да се оправдае военната интервенция, подтикват се „далекоуправляеми“ местни вождове, като министър-председателят на провинциалното праителство в Катанга, Цомбе, да се обявят за „независими“. В латино-американските страни САЩ действат чрез Организацията на американските държави, като не пропускат да напомнят за докрината Монро, която уж гарантирала американските народи от външна намеса.

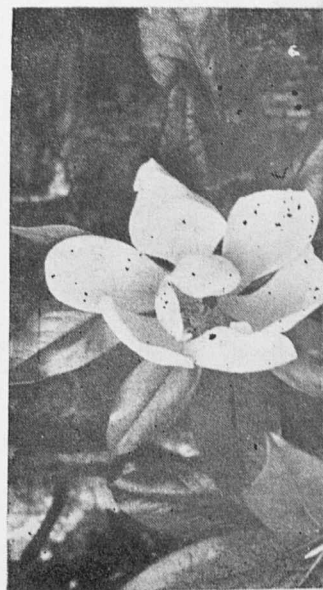
Така се стигна до най-рафинираната форма на колониализма; Организацията на американските държави е организация-модел, от който се взема пример за безбройните съюзи, пактове и споразумения, с които империалистите и преди всичко САЩ се мъчат да олетат страните от „свободния свят“: Защо Организацията на американските държави, която привидно е организация на суверенни страни, се използва от САЩ за намеса и диктат в работите на латино-американските държави. Защо — както казват в Южна Америка — тя е „съюз между една акула и 20 хамсии“.

Ще се съгласят ли народите на такива „съюзи“? Не, никога. Тези съюзи са изградени върху измама, предателство, продажливост. Може да се измами отделният човек, да се подкупи една клика. Но да се излъже цял народ, да се подкупят трудещите се — затова не ще стигнат всичките продажни вестници, всичките долари, лири и франкове на монополите. Народите могат да се спечелат само чрез работа за всички, със земя за всички, с мир за всички.

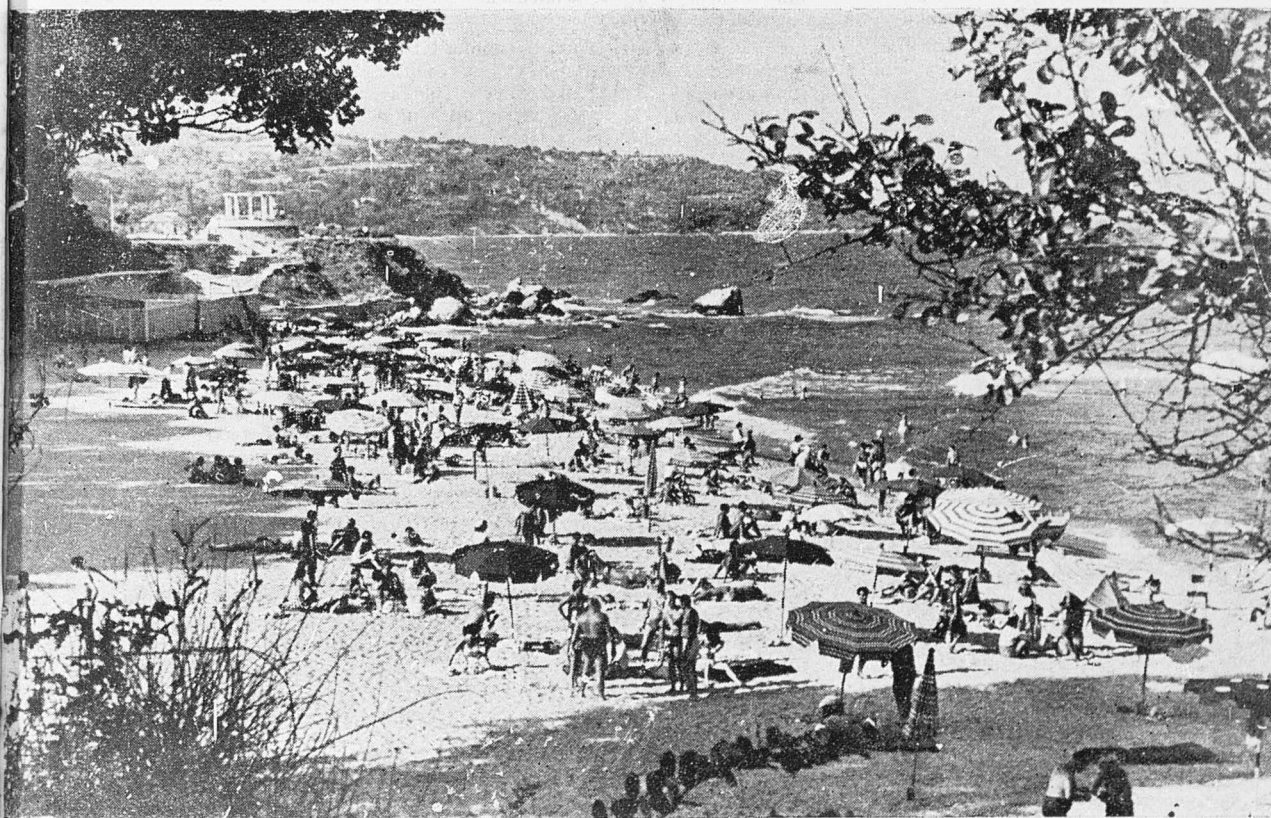
Опитат ли колониалистите да приложат старите методи, ще се получи само едно — катастрофа не само за колониализма, но и за цялата капиталистическа система. „Дипломацията на канонерките“ е вече умряла и ако някой се опита да върне нещата назад — безразлично дали в Куба или Конго, в Близкия или Далечния изток — ще се озове пред неизмеримо по-големите сили на социалистическия лагер и на всички свободолобиви народи. В този смисъл пределно ясно се изказа Н. С. Хрущов и неговите думи не подлежат на никакви тълкувания.

Красиз е ветроходният спорт

На черноморския Сряг цъфти и магнолиевото дърво

Плажът е оживен

Морето е винаги любима глед

Редактор — БЛАЖО СТОЯНОВ.

Редакционна колегия: ИСКРА ГУТЕВА, ЙОРДАН ТОДОРОВ, КРЪСТО БАЕВ, ПЕТКО БЛИЗНАКОВ, АНГЕЛ КРЪСТЕВ. Корици: ХР. ВЕКОВ

Адрес на редакцията: Клуб на културните дейци.

Ръкописи не се връщат.

Телефон: 36-84

Държавно книгопечатно предприятие „Стоян Добрев — Странджата“ — гр. Варна. Пор. № 5910

Ванна 5

